

ДЕПУТАТТЫҚ САУАЛ

САНАҒА СЫЙМАЙТЫН АНДАР

**МӘЖІЛІС ДЕПУТАТЫ НАРТАЙ АРАЛБАЙҰЛЫ
(СӘРСЕНҒАЛИЕВ) ҚР ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІ ОЛЖАС БЕК-
ТЕНОВКЕ ДЕПУТАТ МІНБЕРІНЕН САУАЛ ЖОЛДАҒАНЫН
БІЛЕМІЗ. ОҚЫДЫҚ. КӨРДІК. ОЛ САУАЛ БҰҒАН ДЕЙІН ДЕ
КӨПТЕГЕН АДАМДАРДЫҢ МАЗАСЫН АЛЫП ЖҮРГЕН
СҰРАҚ БОЛАТЫН. ОЛ НЕ СҰРАҚ ДЕСЕҢІЗ - СОЛ БАЯҒЫ
ЖҰМЫССЫЗДАРДЫҢ САНЫ ТУРАЛЫ ҰЛТТЫҚ СТАТИС-
ТИКА БЮРОСЫНЫҢ ЖАРИЯЛАҒАН ДЕРЕКТЕРІ.**

Статистика көрсетіп отырған деректерге жыл сайын мән берер болсақ, еліміздегі жұмыссыздар саны онша көп те емес, аз да емес. Былтыр 300 мың деген көрсеткіш болса, биыл - 400 мың адамның о жақ, бұ жағы. Биылғы нақты көрсеткіш 451 мың 515 адам жұмыссыз саналады. Бұл көп пе, аз ба?

Біздің еліміз жұмыссыздарды қалай есептейді – еңбек биржасында тіркелгендер санымен бе? Ал тіркелмегендер қаншама! Себебі олардың мамандығы еңбек биржасындағы жұмыстар ішінде жоқ. Бары көше сыпыру, маникюршы, шаштараз т.б. Мысалы, қытай тілінің аудармашысы деген мамандық Талдықорғанның еңбек биржасында жоқ. Күнкөріс керек. Не істейді ол адам? Өз күнін өзі көру керек – Назарбаев атамыз айтпақшыдай...

Қазақстандағы ресми көрсетілген статистика бюросының жұмыссыздар санына мәжіліс депутаты Нартай Аралбайұлы күмәнмен қарап, осы төңіректегі сұрақтарға жауап іздеп, сараптап көрді. Ұлттық Статистика бюросының деректері бойынша Қазақстан халқының саны қазір 20 261 486 болса, сол адамдардың 11 496 447-і еңбекке қабілетті деп жазылған. Яғни олар жұмыс істеуі керек немесе істеп жүр деп санайық. Ал

жұмыссыздар саны 451 мың адамнан асады. Яғни, еңбекке қабілетті деп саналған адамдардың 37,5 проценті жұмыссыз. Осы санның рас-өтірігін депутат мына жолмен анықтап көрді.

Мысалы, Нартай депутаттың зерттеуінше Қазақстанда Зейнетақы қорына бір тиын да аудармаған және әлеуметтік аударымдары мүлдем жоқ халық саны 5 млн. 244 664 адам! Демек, олар жұмыссыздар ғой?! Олай демеске амал жоқ! Өйткені жұмысқа жарамды 11,5 млн. халықтың 5 млн-нан астамы зейнетақы аудармаса олар жұмыссыз емей немене?

Осы орайда мені ойландыратыны, өзін-өзі жұмыспен қамтушылар туралы ашық дереккөздердегі сандарға қарасақ - 2,2 млн-нан

астам адам. Олар зейнетақы жинақ қорына міндетті ақша аудармайды екен. Ал депутат Ринат Зайытовтың пайымынша, жұмыссыздардың санын зейнетақы қорына ақша аудар-

маушылар құрайды. Сонда қалай, 5 млн-нан астам жұмыссыздар ішінде зейнетақы аудармайтын, өзін-өзі жұмыспен қамтитын 2 млн-нан астам адам бар ма? Әлде олар статистикада басқа бағанада көрсетіледі ме? Олар онда жұмыссыздардың 5 млн-нан алынып тасталуы керек шығар? Олай болмаса бұл да жұмыссыздар санына талас тудыратын мәселе. Депутаттың айтуынша, жұмыссыздықты жою керек десек - жалған мәлімет беруді қою керек!

Мәжіліс депутаты Нартай

Аралбайұлының екінші көтерген мәселесі елімізде жұмыспен қамту бағдарламаларына беріліп жатқан қаражат мақсатсыз жұмсалуда. «Жоғарғы аудиторлық Палатаның есебі бойынша 2024 жылдың 10 айында халықты жұмыспен қамтуға арналған субсидиялық 6 бағдарламаға 180 031 адам қатысқан. Олардың әрқайсысына ай сайын бюджеттен ақша төленген. Бірақ сол 180 мың адамнан жұмысқа тұрғаны тек 26 194 адам ғана. Тағы бір дәлел. Еліміз бойынша «Жастар практикасы» бағдарламасына 2024 жылы 33 200 жас азамат қатысқан. Олардың әрқайсысына айына 117 960 теңге төленген. Соған қарамастан жұмысқа тұрған жастардың саны 7 400 адам ғана» – деді Нартай Аралбай.

Осы айтылған кемшіліктерге қоса депутат премьер-министрге бірталай ұсыныстар жолдады. Солардың ең бастысы - жұмыссыздарды есептеу әдісін қайта жасау. Жұмыссыздар бағдарламаларына аудит жүргізу және басқа да өзекті мәселелер айтылды. Қалай десек те, еліміздегі жұмыссыздар саны азайып жатқан жоқ.

Баян
ТАҢАТАРОВА

ҚЫСҚА ДА НҰСҚА

ОБЛЫС БАСШЫСЫ ПАРЛАМЕНТ СЕНАТЫНЫҢ ДЕПУТАТТАРЫМЕН КЕЗДЕСТІ

Бейбіт Исабаев ҚР Парламенті Сенатының Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары жөніндегі комитетінің төрағасы Нұрлан Бекназаров бастаған комитет мүшелерімен кездесіп, аймақта құқықтық тәртіпті сақтау, азаматтардың, соның ішінде балалардың құқығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағытында атқарылған жұмыстарға қысқаша тоқталды.

Мәселен, облыс мектептеріндегі «Әдеп-құқық жұмысы жөніндегі ментор» жобасы оқушылардың құқықтық тәрбиесіне оң ықпал етсе, өңірдегі 7 «Жанұя» отбасын қолдау орталығы бүгінге дейін өмірлік қиын жағдайға тап болған 205 отбасыларға әлеуметтік, заңдық, психологиялық қолдау көрсеткен.

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНДА ҚҰРБАН АЙТ МЕРЕКЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ

Биыл қасиетті Құрбан айт мерекесі 5 маусым - Арафа күнінен басталып, 6, 7 және 8 маусым күндері аталып өтеді. Облыс аумағында айт намазы 6 маусым күні таңғы сағат 06:00-де оқылады. Құрбан шалу рәсімі 3-бөлімшеде орналасқан мал сою бекетінде ұйымдастырылады. Мереке аясында құрбандық шалуды онлайн форматта өткізу мүмкіндігі қарастырылған. Азаматтар qirban.tuftyat.kz ресми сайты арқылы өз өңірін таңдап, құрбан шалуға өтініш бере алады. Сондай-ақ, осы сайт арқылы ет алуға өтініш қалдырып, рәсімнің орындалуы туралы есеп алуға болады. Барлық ақпарат WhatsApp арқылы жіберіледі.

«МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ» БАЙҚАУЫНА ӨТІНІМ ҚАЛДЫРУ

2025 жылы байқауды өткізуге жергілікті бюджеттен 9 миллион теңге бөлінді. Жоба аясында түрлі тренингтер, семинарлар, спорттық эстафеталар мен Отбасы күніне арналған іс-шаралар жоспарланған. Өтінім қабылдау 15 мамырда басталып, 15 маусымға дейін жалғасады. Қазіргі таңда 73 отбасы тіркелді. Байқау бірнеше кезеңнен тұрады: 15-30 маусым аралығында аудандық және қалалық комиссиялар әр аумақтан екі отбасын іріктейді. 1-15 шілде аралығында облыстық комиссия жеңімпаздарды анықтайды. Үздік үш отбасыға ақшалай сыйлықтар табысталады, тағы жеті отбасы ынталандыру сыйлығын иеленеді. Бас жүлде иесі Астана қаласындағы салтанатты марапаттау рәсіміне шақырылады.

54 КЕЛІ ТҮРЛІ ЕСІРТКІ ТӨРКІЛЕНДІ

2025 жылдың басынан бері Жетісу облысында есірткі айналымына қатысты 75 қылмыстық құқық бұзушылық тіркелді, бұл өткен жылмен салыстырғанда 13-ке артық. Заңсыз айналымнан 54 келіден астам әртүрлі есірткі заттары тәркіленді, оның ішінде синтетикалық түрі – 15 келіден астам.

Психобелсенді заттарды қолдануға байланысты психикалық және мінез-құлықтық бұзылыстары бар 236 адам есепте тұр, оның 47-сі - 29 жасқа дейінгі жастар.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЖАРЫС МӘРЕСІНЕ ЖЕТТІ

Жетісу облысында параплан спортының халықаралық жарысы аяқталды. Парапланның дәлме-дәл қону түрі бойынша халықаралық деңгейдегі ауқымды жарыс Ескелді ауданы Екпінді ауылында 16 мамыр мен 1 маусым аралығында өтті. Байрақты бәсекеге әлемнің 44 елінен 200-ге жуық спортшы қатысты.

Бұл жарыста Жетісу облысының спортшылары айқын жетістіктерімен көзге түсті. Атап айтқанда, Аяна Асқар Азия лигасында жасөспірімдер арасында бірінші және әйелдер арасында екінші орынды иеленді. Ал Халықаралық жеке кубокта алтын медальді Альбина Виршки жеңіп алды, ол да өз кезегінде бірнеше чемпионаттың жүлдегері атанды. Сол сияқты біздің спортшылар ALGA клубының кубогында, Қабанбай батыр кубогында, Халықаралық жеке кубокта жүлделерді жеңіп алды.

(Ақпараттар ашық дереккөздерден алынды)

МЕМЛЕКЕТТІК РӘМІЗДЕР КҮНІНДЕ 100-ДЕН АСТАМ ШАРА ӨТТІ

Жетісу облысында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері күніне орай барлық аудандар мен қалаларда бір мезгілде 5 мыңға жуық адам қатысқан Мемлекеттік ту көтеру және Мемлекеттік гимнді орындау патриоттық іс-шаралары өтті. Талдықорғандағы Мемлекеттік ту көтеру салтанатты рәсіміне облыс әкімі Бейбіт Исабаев, ардагерлер, мәслихат депутаттары, жастар, ҚХА өкілдері, түрлі қоғамдық ұйымдар, қала тұрғындары қатысты. Мереке аясында өңірде 8 мыңға жуық адамды қамтыған 100-ден астам іс-шара ұйымдастырылды.

«Рәміздерім – мақтанышым!» республикалық акциясы аясындағы салтанатты шара Талдықорғанда «Жастар» саябағындағы Ту тұғырының жанында өтті. Әскери оркестрдің сүйемелдеуімен әскери қызметшілер Мемлекеттік ту мен Мемлекеттік елтаңбаны алып шықты. Мұнан соң Мемлекеттік ту көтеру рәсімі өтіп, Мемлекеттік гимн шықалды.

Іс-шара патриоттық шерумен жалғасып, оған қолдарына Мемлекеттік ту мен жалаушалар ұстаған мәдениет, спорт, білім беру қызметкерлері, ҚХА өкілдері, жастар, еріктілер, әскери қызметшілер және басқа да ниет білдірушілер қатысты. Шеруге қатысушылар «Жа-стар» саябағынан орталық алаңға дейін Н.Назарбаев даңғылымен жүріп өтіп, оларды «Көк тудың желбірегені!» патриоттық акциясының қатысушылары қарсы алды.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі
Фотограф: Жеңіс Ысқабай

ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫН ТАБЫСТАДЫ

Бейбіт Исабаев Қазақстан Республикасы Суретшілер одағының мүшесі, ҚР Көркемсурет академиясының академигі, белгілі қылқалам шебері Жанұзақ Мүсәпірді қабылдады.

Кездесу әкімдік ғимаратында өтіп, аймақ басшысы суретшіні Абай атындағы әдебиет және өнер саласындағы Мемлекеттік сыйлықтың иегері атануымен құттықтады.

Салтанатты қабылдау барысында облыс әкімі Жанұзақ Мүсәпірдің еліміздің көркемсурет өнеріне қосқан зор үлесін атап өтіп, оған Құрмет грамотасын табыстады.

– Еліміздегі көркемсурет өнерін дамытуға, сол сияқты шетелдерде халқымызды суретшілік қырынан кеңінен танытуға үлес қосқаныңызды жақсы білеміз. Мемлекеттік сыйлықты алу – үлкен мәртебе. Алдағы уақытта да шығармашылығыңыз өрлеп, өнерсүйер қауымды көркем туындыларыңызбен қуанта беріңіз. Әулетіңізге, ұрпақтарыңызға бақ-береке тілеймін, – деді өңір басшысы.

Өз кезегінде суретші Жанұзақ Мүсәпір туған өлкесі – Жетісуға деген айрықша ықыласын білдірді.

Еске салсақ, Жанұзақ Мүсәпір ҚР Суретшілер одағының мүшесі, ҚР Көркемсурет Академиясының академигі, ҚР Журналистер одағының мүшесі. «Балалықтан даналыққа жол» атты полиптихы үшін оған 2024 жылы Абай атындағы әдебиет және өнер саласындағы Мемлекеттік сыйлық берілді. Бұл ауқымды туынды Аристотельден кейінгі «Әлемнің екінші ұстазы» атанған.

Әбу Насыр әл-Фарабидің өміріне арналған бес үлкен картинадан тұрады. Топтаманы суретші жеті жыл салған. Кенепке майлы бояумен әр түрлі техникаларды қолдану арқылы жазылған. Оның әр қайсысының биіктігі 1.8 метр, ұзындығы 11,5 метр.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖҰМЫС ҚОРЫТЫНДЫЛАНДЫ

5 маусым – қазақстанда эколог күні. Бұл – қоршаған ортаның тазалығын қамтамасыз ету жолында еңбек етіп жүрген табиғат жанашырларының кәсіби мерекесі. Осы атаулы күн аясында Жетісу облысында өткен жылдың экологиялық жұмыстары қорытындыланып, негізгі жетістіктер мен шешуді қажет ететін мәселелер айтылды.

Өндіріс пен көлік инфрақұрылымының жоғары жүктемесіне қарамастан, өңірдегі экологиялық жағдай тұрақты деңгейде сақталып отыр. Облыстық экология департаменті басшысының орынбасары Ерасыл Бекжановтың айтуынша, бұл – тек белгіленген эмиссиялық лимиттердің қайта қаралуының емес, сонымен қатар табиғатты қорғау бағытында жүйелі шаралардың енгізілуінің нәтижесі.

Мәселен, 2023 жылы ауаға таралған ластанушы заттардың көлемі 13,3 мың тоннаны құрады. Бұл – белгіленген 45,1 мың тонна лимиттен едәуір төмен көрсеткіш.

Өңір үшін өзекті мәселелердің бірі – рұқсат етілмеген қоқыс орындары. Өткен жылы ғарыштық мониторинг арқылы 243 заңсыз қоқыс орны анықталса, 2025 жылғы мамыр айының соңына қарай олардың 94%-ы, яғни 229-ы жойылды. Жүргізілген жұмыстар нәтижесінде жеті ауылдық округтің әкімдері мен аудан әкімдерінің орынбасарлары әкімшілік жауапкершілікке тартылды.

Бұл жұмыстар табиғатты аялау, қоршаған ортаны қорғау ісіне қоғамның кеңінен тартылып жатқанын көрсетеді. Экология – әрбір азаматтың ортақ жауапкершілігі екенін ұмытпайық.

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

ҚОРҒАСЫН ӘКЕТПЕК БОЛҒАНДАР ҰСТАЛДЫ

Жетісу облысында шетелге стратегиялық маңызы бар шикізат – қорғасынды заңсыз жолмен әкетпек болған жүк көліктері тоқтатылды. Бұл туралы Ішкі істер министрлігіне сілтеме жасаған KAZ.NUR.KZ хабарлады.

ІІМ ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес департаментінің мәліметінше, облыстық полиция департаментінің жедел қызметкерлері, Экономикалық тергеу департаменті және кеден қызметімен бірлесіп жүргізген арнайы іс-шара барысында екі жүк көлігі ұсталды. Олардың әрқайсысында 60 тоннадан астам қорғасын тиелген. Аталған жүктердің жалпы нарықтық құны 60 миллион теңгеден асады.

– 60 тоннадан астам қорғасын тиелген екі жүк көлігі тоқтатылды, оның нарықтық құны 60 миллион теңгеден асады. Жүк заңсыз экспортқа жіберілмек болған.

Қылмыстық схеманы ұйымдастырған барлық тұлғаны анықтап, ұстау бойынша жедел іс-шаралар жүргізілуде, – дейді ІІМ ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес департаментінің өкілі Қуандық Алпыс.

Қазіргі таңда аталған дерек бойынша тергеу амалдары жүргізілуде. Заңсыз экспортқа қатысы бар тұлғалар анықталып, тиісті құқықтық баға берілмек.

Ведомствоның мәліметінше, бұған дейін де еліміздің басқа өңірлерінде осыған ұқсас заңсыз әрекеттер тіркелген.

4 июня – День государственных символов

КАК ВОЗРОДИЛИ ПЕСНЮ, СТАВШУЮ ГИМНОМ КАЗАХСТАНА

В середине 50-х годов связи с освоением целинных земель Казахстана огромная волна «целинников» с европейской части бывшего Советского Союза была переселена на северные регионы казахской земли. Тогда Хрущев выдвинул идею разделения Казахской ССР на Западный, Целинный края и другие, для того, чтобы потом северные и целинные территории Казахстана включить в состав РСФСР. Понимая такую «хрущевскую интернациональную политику», патриоты казахского народа стремились сохранить единство и целостность земли своих предков. Вот почему и была написана песня в 1959 году «Мой Казахстан» - это был протест против национальной политики Хрущева. Стихи к этой замечательной и патриотической песне написал Жумекен Нажимеденов. Первой исполнительницей этой песни была любимица народа Жамал Омарова.

Песня в ее исполнении давало казахскому народу надежду, что справедливость восторжествует и казахи не потеряют свою целостность и единство, и как народ, и свою землю! В декабре 1986 года в Алматы казахские студенты пели именно эту песню, которая давала им силы и героизм.

После обретения независимости Казахстаном был объявлен конкурс на новый гимн страны. Песня Калдаякова и Нажимеденова также была предложена как гимн. Гимн всегда рождается из духа эпохи. Он основан на общих чувствах судьбы людей и мыслях людей. Необходимо подчеркнуть, что Президент Казахстана Н. А. Назарбаев также является автором государственного гимна Родины «Мой Казахстан».

Керимсал Жубатканов,
кандидат исторических наук, доцент Казахско-Русского Международного Университета

НА АЛАКУЛЕ УСИЛЕН ТРАНСПОРТНЫЙ КОНТРОЛЬ

Количество иностранных туристов выросло в регионе на 63,6%. В связи с этим актуальные вопросы развития сферы туризма в регионе были обсуждены на расширенном совещании под председательством заместителя акима области Асета Канагатов, в котором приняли участие руководители ряда управлений, департамента полиции, ДЧС, акимы районов и городов были подключены в режиме онлайн-связи, сообщает пресс-служба акима области Жетісу.

В частности, акцент был сделан на подготовку туристического купального сезона на озерах Алаколь и Балхаш, обеспечении безопасности отдыхающих, транспортной доступности объектов туризма и ходе реализации ряда важнейших инфраструктурных проектов, а также проблема бесконтрольного движения плавсредств на Алаколе. Установлена ответственность за несоблюдение требований правил безопасности на водоемах, увеличат и число инспекторов транспортного контроля и, соответственно, количество маломерных судов. Кроме того, в ходе летнего купального сезона особое внимание будет уделено санитарному состоянию побережья озера.

Фотографы: Жумабай Мусабеков,
Жеңіс Ысқабай

ОТСЛУЖИВШИЕ СОЛДАТЫ ПОЛУЧИЛИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ГРАНТЫ

Названы обладатели государственных образовательных грантов среди отслуживших солдат, передает DKnews.kz.

Министерство обороны публикует список отслуживших военнослужащих срочной службы – обладателей государственных грантов на обучение в высших учебных заведениях Республики Казахстан. От Министерства науки и высшего образования выделено 2 010 грантов в гражданские вузы, 253 места в военные институты Министерства обороны, 36 мест в Академию Национальной гвардии, в Академию Пограничной службы КНБ – 12 мест и три места в учебное заведение Министерства по чрезвычайным ситуациям. В конкурсном отборе приняли участие свыше 17 500 солдат, отслуживших установленные сроки службы в воинских частях Вооруженных сил, Службы государственной охраны, Министерства по чрезвычайным ситуациям, Пограничной службы Комитета национальной безопасности и Национальной гвардии.

СТАРТОВАЛ ПРОЕКТ «СЕМЬ ЧУДЕС ЖЕТИСУ»

Область Жетісу – уникальный по своей природе и историческим достопримечательностям туристический регион. В целях популяризации туристского потенциала края в регионе запущен проект «7 чудес Жетісу». В рамках данного проекта сняты и представлены видеоролики, раскрывающие специфику и характер семи достопримечательностей края, - сообщает пресс-служба акима области Жетісу.

В частности, первый видеоролик проекта, реализуемого туристским информационным центром «Visit Zhetyysu», будет посвящен государственному национальному природному парку «Алтынемел». Включая природные ландшафты парка, археологические памятники, уникальную флору и фауну, песчаный поющий бархан «Айкайкум» высотой 150 метров, горы Актау и Катутау, а также 700-летнюю иву, ставшей знакомым символом долголетия. В видеоролике также будет представлен археологический комплекс захоронений сакской эпохи «Бесшатырские сакские курганы», расположенный на правом берегу реки Или.

В целом проект нацелен на привлечение в регион большего количества туристов, а также расширение познавательных знаний населения о природно-исторических объектах региона.

КОРОТКО ОБО ВСЕМ

В Казахстане изъяли вейпы
на 1,6 млрд. тенге

В Павлодарской области ликвидирована преступная группа, занимавшаяся незаконным оборотом вейпов и жидкостей для них, передает ИА «NewTimes.kz». Сбывали продукцию через онлайн-магазины в мессенджере Telegram, а доставку осуществляли курьерскими службами. «Для отмывания преступных доходов подозреваемые использовали дроперов — подставных лиц, на которых оформлялись банковские карты. Через эти карты обналичивали крупные суммы, скрывая их незаконное происхождение», - сообщили в Агентстве по финансовому мониторингу. Согласно закону, ввоз, производство, продажа и распространение некурительных табачных изделий, вейпов, ароматизаторов и жидкостей для них теперь являются уголовными правонарушениями.

Запретили смотреть на парад
с моего же балкона

Столичный юрист Даулет Альмурат подал иск в суд на Министерство обороны из-за запрета просмотра Парада победы со своего балкона, передает ИА «NewTimes.kz». О том, что он собирается судиться с Министерством обороны, Даулет Альмурат написал в социальной сети Threads. «Я юрист и вчера подал иск против министерства обороны за то, что в день проведения парада, 7 мая 2025 года, мне запретили смотреть на парад с моего же балкона. Посмотрим, что скажет суд», - пишет юрист. По некоторым данным, иск был принят в производство специализированным межрайонным административным судом Астаны 28 мая.

Президент Казахстана поздравил
с 70-летием космодрома Байконур

Президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев поздравил работников и ветеранов космической отрасли с 70-летним юбилеем космодрома Байконур. По его словам, Казахстан выступает активным участником международного освоения космоса. Космодром Байконур является ярким примером долгосрочного стратегического партнерства Казахстана и России, основанного на дружбе.

Вячеславу Киму разрешили
купить Jusan Bank

Он подавал заявку на покупку 97,5% акций банка в феврале. Председателю совета директоров Kaspi.kz Вячеславу Киму разрешили приобрести Jusan Bank, сообщили в пресс-службе Агентства по регулированию и развитию финансового рынка. По объёму активов он занимает 6-е место, по размеру ссудного портфеля – 8-е место в банковской системе страны. 8 мая казахстанский Forbes поставил Вячеслава Кима на первое место в рейтинге богатейших бизнесменов страны, его состояние оценивается в 7,1 млрд долларов. В июне 2023 года группу компаний Jusan вернули под контроль государства. 28 мая 2025 года в банке сообщили, что First Heartland Jusan Bank сменит наименование на Alatau City Bank.

ҚҰРБАН АЙТ - ЖҮРЕКТЕГІ ИМАН МЕН ІЗГІЛІКТІҢ МЕРЕКЕСІ

ЖЫЛЫНА БІР КЕЛЕТІН ҚҰРБАН АЙТ МЕРЕКЕСІ – ЖАЙ ҒАНА МЕЙРАМ ЕМЕС, ӘР МҰСЫЛМАН ҮШІН ЖҮРЕКТЕГІ ИМАН МЕН ЫҚЫЛАСТЫҢ СЫНҒА ТҮСЕТІН, ЖАҚСЫЛЫҚ ПЕН МЕЙІРІМДІЛІКKE Бастайтын үлкен рухани күндер. Бұл күндерде тек мал сойылып, ет таратылмайды. Бұл – мұсылманның аллаға деген шынайы сенімі мен бойсұнуының нақты көрінісі. Алла разылығы үшін ең қымбатты – малын, уақытын, күшін сарп ету – жүрегінде иманы бар жанның ісі.

Бірақ қазіргі таңда Құрбан айт мерекесін көп халық түсіне бермейді. Құрбан айт келгенде малын сойып, көрші-көлең, ағайын-туыстарын шақырып тамақ береді. Ал құрбандыққа шалынған малдың етін бөліп туыстары мен көршілері алады. Бұл дұрыс па? Құрбандық қалай дұрыс шалынуы керек? Осы тақырып аясында Көксу ауданы, Балпық би мешітінің бас имамы Ерiмбет Еділбекпен жүздесіп, құрбан шалу мен Құрбан айттың мәні жайлы кең мағлұмат алдық.

Иманның айтуынша, құрбандық шалу – Ханафи мәзһабында уәжіп, яғни орындауы міндетті амалдардың бірі. Бұл міндеттілік мұсылман, ақыл-есі дұрыс, балиғатқа жеткен және нисап мөлшерінде байлығы бар адамға жүктеледі. Қой немесе ешкі бір адамға, ал сиыр мен түйе жеті адамға ортақ шалуға болады. Шариғат бойынша ауру, ақсақ, соқыр немесе әлсіз мал құрбандыққа жарамсыз. Ал құрбан шалғанда «Бисмилләһи Аллаху Акбар» деп айтып, шын ниетпен бауыздау – бұл амалдың жүректегі иманмен жасалатынын айқын көрсетеді. Осы кезде халық арасында «уәжіп» не деген сұрақ тууы мүмкін. «Уәжіп – исламдағы міндетті амал, бірақ ол нақты дәлелмен емес, жанама дәлелдермен бекітілген. Мысалы: Құрбан шалу – Ханафи мәзһабында уәжіп. Уәжіп деген парыз. Ал оны орындау – сауап, тастау – күнә», - дейді. Ал құрбан шалуға міндетті адам себепсіз құрбан шалмаса, ол: Құрбан шалмаған әрбір күн үшін құрбандықтың құнын садақа ретінде мұқтаж адамға беруі ке-

рек.

Құрбандық – жай ет тарату емес, ол қоғамға мейірім таратудың, мұқтаждың жағдайын ойлаудың нақты амалға айналған түрі. Құрбандық еті үшке бөлініп, бір бөлігі отбасына, екінші бөлігі туыстар мен көршілерге, ал үшіншісі жетім-жесір, жоқ-жітік секілді мұқтаж жандарға таратылады. Бұл – Исламның әділет пен мейірім діні екенін тағы бір дәлелдейді.

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ БЕКІТКЕН 2025 ЖЫЛҒЫ ДІНИ КҮНДЕР КЕСТЕСІ

МҰСЫЛМАН ЖЫЛ САНАУЫ			МИЛАДИ ЖЫЛ САНАУЫ			ДІНИ КҮНДЕР МЕН МЕРЕКЕЛЕР
КҮН	АЙ	ЖЫЛ	КҮН	АЙ	АПТА	
1	Ережеп	1446	01	Қаңтар	Сәрсенбі	
26/27	Ережеп	1446	26/27	Қаңтар	Жексенбі	МИҒРАЖ ТҮНІ
1	Шағбан	1446	31	Қаңтар	Жұма	
14/15	Шағбан	1446	13/14	Ақпан	Бейсенбі	БАРААТ ТҮНІ
1	Рамазан	1446	01	Наурыз	Сенбі	ОРАЗАНЫҢ БАСТАЛУЫ
26/27	Рамазан	1446	26/27	Наурыз	Сәрсенбі	ҚАДІР ТҮНІ
1	Шаууал	1446	30	Наурыз	Жексенбі	ОРАЗА АЙТ
1	Зұлқағда	1446	29	Сәуір	Сейсенбі	
1	Зұлхижжа	1446	28	Мамыр	Сәрсенбі	
9	Зұлхижжа	1446	05	Маусым	Бейсенбі	АРАПА
10	Зұлхижжа	1446	06	Маусым	Жұма	ҚҰРБАН АЙТ (1-күні)
11	Зұлхижжа	1446	07	Маусым	Сенбі	ҚҰРБАН АЙТ (2-күні)
12	Зұлхижжа	1446	08	Маусым	Жексенбі	ҚҰРБАН АЙТ (3-күні)
1	Мұхаррам	1447	26	Маусым	Бейсенбі	
10	Мұхаррам	1447	05	Шілде	Сенбі	АШУРА КҮНІ
1	Сафар	1447	26	Шілде	Сенбі	
1	Рабиғұл әууәл	1447	24	Тамыз	Жексенбі	
11/12	Рабиғұл әууәл	1447	03/04	Қыркүйек	Сәрсенбі	МӘУЛІТ
1	Рабиғұл ахир	1447	23	Қыркүйек	Сейсенбі	
1	Жұмадәл әууәл	1447	23	Қазан	Бейсенбі	
1	Жұмадәл ахир	1447	21	Қараша	Жұма	
1	Ережеп	1447	21	Желтоқсан	Жексенбі	

ЕСКЕРТУ:

Хижри айлардың басталуы халықаралық астрономиялық зерттеу орталықтарының мәліметтері негізінде жасалды. Алайда, діни мерекелердің нақты күндері жаңа айдың көрінуіне байланысты көрсетілген уақыттан бір күн шегерілуі немесе алға жылжуы мүмкін.

Қажет болса, еттің барлығын да садақа ретінде үлестіруге болады, бірақ бай адамға ол сыйлық түрінде ғана берілуі тиіс. Мұндай тәртіп – қоғам ішіндегі әлеуметтік теңгерімді сақтауға бағытталған.

Қазіргі таңда құрбан шалу тәртібі де заманауи жүйемен үйлесіп келеді. Имам Ерiмбет Еділбектің айтуынша, мешітке жамағат арнайы қаражат тапсырып, сол арқылы құрбан шалдыруға мүмкіндік алады. Барлық мал шариғатқа сай мал сою орындарында, ветеринарлық тексеруден өткен соң ғана бауыздалады. Ал таратылатын еттер нақты тізімге сәйкес – көп балалы отбасыларға, жетімдерге, аз қамтылған жандарға беріледі.

Кей адамдар құрбан шалудың орнына ақшалай садақа беруді жөн санайды. Алайда шариғатқа сәйкес, құрбандық – міндетті түрде мал шалумен ғана жүзеге асады. Ақша беру – құрбандықтың орнына жүрмейді. Дегенмен, мүмкіндігі жоқ адам сенімді діни қорлар мен мешіттерге қаражат тапсырып, олардың көмегімен құрбан шалдыра алады.

Құрбан айт – Исламдағы екі үлкен мейрамның бірі ғана емес, шын мәнінде жүректегі иманның, шүкірліктің, сабыр мен мойынсұнудың салтанаты. Бұл күн – әрбір мұсылман үшін үлкен тәрбие, жан мен жүрек

тазалығының нағыз сабағы. Құрбан шалу арқылы біз Ибраһим пайғамбардың ұлы Исмаилды құрбан етуге әзір болған иманы мен Аллаға толықтай бойсұнған тақуалығын еске аламыз. Бұл – құрғақ сөз емес, іс арқылы дәлелденетін нағыз сенім дейді имам Ерiмбет.

Мейрамның рухани маңызының тағы бір қыры – адамның бойындағы менмендік пен дүниеге байланып қалу сезімінен арылып, барлығын Алланың разылығы үшін жасауға ұмтылуы. Құрбан айт – тек мал сойып, ет үлестіретін күн емес. Бұл – жүректегі иманның бекемдігін дәлелдейтін, шүкір мен сабырдың салмағын сезіндіретін, өзгеге жанашыр болуға жетелейтін күн.

Иә, адам баласы кейде бір күнде емес, бір сәтте де рухани өзгеріп, иманын жаңарта алады. Сол сәт Құрбан айт күнінде келуі мүмкін. Сондықтан бұл мерекені әрбір мұсылман жүрекпен сезініп, шын ықыласпен қарсы алғаны абзал. Құрбан айт – жүректегі иманның көрінісі. Осы мейрамда жасаған әрбір ізгі амал – Алланың разылығына бастар жол. Құрбандықтарыңыз қабыл болсын!

Зарина МАНАРБЕКҚЫЗЫ

БЖЗК ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫ ПЕНСИОННЫЙ ФОНД

Отандастарымыздың зейнетақы жинақтары бір жыл ішінде 4,11 трлн. теңгеге ұлғайды

2025 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша қазақстандықтардың зейнетақы жинақтарының көлемі 23,10 трлн теңгеден асты. 12 айда 4,11 трлн теңгеге немесе 21,7%-ға артты.

2025 жылдың 1 мамырына міндетті зейнетақы жарналары есебінен қалыптасқан зейнетақы жинақтарының көлемі 22,05 трлн теңге. 12 айдағы өсімі – 20,4%. Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ) бойынша зейнетақы жинақтары – 661,69 млрд теңге, 12 айдағы өсім – 10,5%. Өткен бір жыл ішінде ең үлкен өсімді (39,7%) ерікті зейнетақы жарналары (ЕЗЖ) бойынша жинақтар көрсетті, олардың көлемі 8,38 млрд теңге.

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы шоттарына 2024 жылғы 1 қаңтардан түсе бастаған жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары (ЖМЗЖ) 2025 жылдың 1 мамырына 374,30 млрд теңге болды.

Түсімдер зейнетақы жинақтарының көлемі зейнетақы жарналары мен инвестициялық кіріс түріндегі кіріс ағындары есебінен ұлғайды. 2025 жылдың 4 айы ішінде салымшылардың шоттарына түскен зейнетақы жарналарының мөлшері – 1,03 трлн теңге (өткен жылмен салыстырғандағы өсім 20,8% немесе 177,82 млрд теңге).

Жыл басынан бері МЗЖ есебі жүргізілетін жеке зейнетақы шоттарына (ЖЗШ) 2025 жылдың 1 мамырына 852,82 млрд теңге (өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда МЗЖ көлемі 12,3%-ға ұлғайды), МКЗЖ – 46,47 млрд теңге (өсім - 20%), ЕЗЖ – 1,05 млн теңге (өсім – 7,3%) түсті. 2025 жылдың 4 айында ЖМЗЖ 133,86 млрд теңгені құрады.

Төлемдер мен аударымдар 2025 жылдың 4 айында БЖЗҚ-дан жарналардың барлық түрлері бойынша жасалған төлемдер мен сақтандыру ұйымдарына аударымдар 525,25 млрд теңгені құрады. Бұл бытыр жасалған төлемдер көлемінен 2 есе дерлік немесе 239,79 млрд теңгеге көп.

Төлемдердің басым бөлігі тұрғын үй жағдайларын жақсартуға және емделуге арналған біржолғы зейнетақы төлемдерінің (БЗТ) еншісінде – 307,34 млрд теңге.

Зейнет жасына толуына байланысты төлемдер жыл бойына 23,75% ұлғайып, 01.05.2025ж. 80,53 млрд теңгеге жетті. БЖЗҚ-дан зейнет жасына толуына байланысты берілетін орташа айлық төлем – 35 686 теңге.

Жыл басынан бастап 01.05.2025ж. дейін мұрагерлік бойынша 23,10 млрд теңге, ҚР-дан тыс жерге тұрақты тұруға кетуге байланысты 12,21 млрд теңге, мүгедектігі бар адамдарға – 1,08 млрд теңге, жерлеуге – 3,60 млрд теңге көлемінде төлем жасалды. Сақтандыру ұйымдарына 97,39 млрд теңге аударылды.

ЖЗШ саны 2025 жылдың 1 мамырындағы жағдай бойынша БЖЗҚ-дағы зейнетақы шоттарының жалпы саны – 17,52 млн. бірлік (жыл бойғы өсім – 1,51 млн бірлік немесе 9,4%). Бұл ретте салымшылардың (алушылардың) БЖЗҚ-дағы ЖЗШ саны 2025 жылдың 1 мамырына 12,55 млн бірлік болды. Оның ішінде: 11,17 млн - МЗЖ бойынша, 733,06 мыңы - МКЗЖ бойынша, 448,61 мыңы - ЕЗЖ есептелетін шоттар.

Ал БЖЗҚ-дағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келіп түскен ЖМЗЖ туралы мәліметтер ескерілетін шартты зейнетақы шоттарының саны - 4,97 млн бірлік.

Зейнетақы активтеріне қатысты барлық өзекті ақпарат enpf.kz сайтындағы «Статистика және аналитика» бөлімінде орналастырылған.

Отандастарымыздың жинақталған таза инвестициялық кірісі 11,59 трлн теңгеге жетті

2025 жылғы 1 мамырдағы көрсеткіш бойынша 2014 жылдан бастап жинақталған (зейнетақы активтері БЖЗҚ-ға біріктірілгеннен кейін) таза инвестициялық табыс 11,59 трлн теңгеге тең. Жүзеге асырылған төлемдерді қоса алғанда қазақстандықтардың зейнетақы жинақтарының жалпы көлеміндегі жинақталған таза инвестициялық кірістің үлесі 39,8% жетті.

Осылайша, азаматтардың зейнетақы жинақтарының елеулі бөлігі инвестициялық табыс есебінен құралды. Соңғы 10 жылда зейнетақы қаражатын инвестициялау тиімділігінің айтарлықтай өсуі байқалады, бұл салымшылардың (алушылардың) жинақ сомасын едәуір ұлғайтуға мүмкіндік берді.

Қазақстандағы зейнетақы жинақтары — азаматтардың зейнетке шығу кезеңіндегі қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған ұзақ мерзімді инвестициялаудың стратегиялық құралы. Икемді инвестициялық саясат пен активтерді өртараптандырудың арқасында еліміздің зейнетақы жүйесі ұзақ мерзімді тұрақты өсім көрсетіп, инфляциялық тәуекелдерден қорғана алатынын паш етті.

Зейнетақы активтерінің қысқа мерзімді жеке кезеңдердегі кірістілігі оларды басқару тиімділігінің көрсеткіші бола алмайды. Өйткені қаржы құралдары мен басқа операциялар бойынша сыябақ түріндегі қысқа мерзімде есептелген кірістер осы кезеңдегі бағалы қағаздар мен валюта бағамдарының өзгеруін әрдайым жаба бермейді. Сондықтан инвестициялық кірістің мөлшерін объективті талдауды кем дегенде бір жылдық көрсеткіші бойынша жасаған жөн.

Үнемі өзгеріп отыратын экономикалық орта жағдайында міндетті, міндетті кәсіптік және ерікті жарналар есебінен қалыптастырылып, ҚРҰБ басқаратын, соңғы 12 айда салымшылардың (алушылардың) шоттарына бөлінген зейнетақы активтерінің табыстылығы 2025 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша 13,35% құрады. Бұл кезеңдегі инфляция мөлшері – 10,70%. Жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары есебінен сол кезеңдегі зейнетақы активтерінің кірістілігі 9,03% көрсетті.

Орта және ұзақ мерзімді келешекте зейнетақы жинақтарының оң нақты (жинақталған инфляциядан асатын) табыстылығы қамтамасыз етіледі. Мәселен, 1998 жылы жинақтаушы зейнетақы жүйесі құрылған сәттен бастап 2025 жылғы 1 мамырға дейін жинақталған инвестициялық кірістілік 968,60% болды, ал бүкіл кезеңдегі инфляция 875,10%.

Сондай-ақ, Қазақстанда инфляция деңгейін ескере отырып, міндетті зейнетақы жарналарының сақталуына бірегей кепілдік берілетінін еске саламыз. Салымшының төлемге құқығы басталған кезде жинақталған кірістілігіне кері әсерін тигізген жекелеген кезеңдердегі кірістіліктің төмендеуі жағдайында айырманың өтемақысына мемлекет кепілдік береді.

Зейнетақы активтерін инвестициялық басқару мен есепке алу жүйесі толықтай ашық: әрбір салымшының enpf.kz сайтындағы немесе ұялы қосымшадағы жеке кабинетінен өзінің инвестициялық кірісін көруге мүмкіндігі бар.

БЖЗҚ зейнетақы активтерін инвестициялық басқару және олар орналастырылған қаржы құралдары туралы ақпарат Қордың (www.enpf.kz) ресми сайтындағы «Көрсеткіштер/Инвестициялық қызмет» бөлімінде жарияланады.

ТӘРБИЕ БАСЫ - ТАЛ БЕСІК

Ертеде баласына дұрыс тәрбие беруді іштей ойлаған бір әке ғұламаға арнайы келіп:
– Баланы неше жастан бастап тәрбиелеген дұрыс? – деп сұрапты. Сонда ғұлама:
– Балаңыз қаншада? – деп сұрақ қояды.
– Туғанына бес айдан енді ғана асты, – дейді. Әке сөзін тыңдаған ғұлама басын шайқап:
– Бес айға кешігіп қалыпсыз-ау, – деген екен.

ОТБАСЫ – АДАМ БАЛАСЫНЫҢ АЛТЫН ҰЯСЫ

Қазақ халқы да баланы ана құрсағынан бастап тәрбиелеу керек деп өсиет қалдырған. Баласы шыр етіп дүниеге келіп, іңгәлап үн қатқан, бесікке бөлеген шағынан бастап тәрбиелеудің маңызды екендігін жиі қайталай айтылады. Бұл да тектен-тек еместігі және аян.

Бала отбасында әкеге қарап, қыз анаға қарап бой түзейді. Сондықтан да әр ата-ана балаларының алдында өздерін дұрыс ұстап, ғибраты мол әңгіме айтып, жүріс-тұрысымен, киім киісімен, ақылманды сөзімен, тындырымды іс-әрекетімен, іскерлік қабілетімен, уәдеге беріктігімен үлгі бола білсе, отбасының ынтымағы мен жарасымдылығы жұлдыздай жарқыраы хақ.

Баланы ерте жастан өзінің танымдық қабілетіне орай тәрбиелеудің де тиімділік жағы мол екендігі анық. «Баланы қорқытпай еркіндікте өсіру үшін оның денесінің, һәм жанының сау болуына, шымыр, шыныққан болаттай, құрыш денелі, жігерлі бой тұзеуіне көңіл бөлсе, тіптен ғажап.

Алдымен баланы ешбір уақытта қорқытпау керек. Ержүректі өршіл болып ержетсе, жасқанбай, жайрандап жүреді. Жасқаншақтыққа бой алдырған бала батыл бола алмайды. Баланы қорқыту, үркіту арқылы тәрбиелемей, мейірімділікке, төзімділікке, әсемдікке тәрбиелеу тәсілдеріне назар аударған ата-ана ұтылмайды.

Керісінше, баласының батыл қимылдап, өз бетінше ойлағанын істеуге бейімделіп, бұрыстау жерін түсіндіріп, оны былай істегін деп бағыт-бағдар берген абзал. Бұл мәселе бүгінгі күні де тым өзекті. Қазіргі таңда техниканың қарқынды дамыған заманында балаға түзу тәрбие беру, дәуірдегі озық жаңашылдықтың қыр-сырын, қолдану тетігін игере білуі өте маңызды.

XV ғасырда Англияның атақты оқымыстысы Дж.Локк: «Баланың ақылы да, жаны да туғанда ақ қағаздай болып туады. Ақ қағазға қандай жазу жазса да жазушының өз еркінде. Сол сықылды балаға қандай тәрбие беру тәрбиешіден. Бала қалай тәрбиеленсе, соған көне береді» деген қағидалы уәжі бар. Демек бала тәрбиесі ең әуелі отбасынан басталатыны шүбәсіз шындық.

АҚ КИМШЕКТІ ӘЖЕЛЕРДІҢ ЕРТЕГІСІ ҚАЙДА?

Қазіргі кезде балалардың телефонға әуестігі шамадан тыс артып кетті. Теледидар алдында ұзақ телміріп көбірек үңіліп отыру, баланың дене қимылын босаңсытады. Үнсіз тыңдау сөйлеу қабілетін тежейді. Жарқыраған экранға ұзақ уақыт қарау жанардың көру қабілетін бірте-бірте әлсірете бастайды. Бұл да денсаулыққа зиянды екенің біле тұра оған тыйым салу қиындап барады.

Телефонға әуес болуы бала тәрбиесіне де, өміріне де қауіпті жағдай екендігін ескермеу кейін өкіндірмесіне кім кепілдік береді. Сақтандырсаңыз дені сау бала тәрбиелейсіз Мұны да назардан тыс қалдырмаған өте қажет екендігін есте сақтаған жөн. Неге десеңіз теледидар мен телефон бірден денсаулыққа зиянды. Көз майын тауысып күні бойы үңілгенімен, одан жарытып тәрбие де ала алмайтыны анық. Ата-ананың мейірін, тәрбиесін бере қоюы да екіталай. Керісінше, жағымсыз тәрбиеге бой алдырады. Жат қылықтарды санасына сіңіріп, теріс баққан әрекеттерге бейімделуі әбден ықтимал.

Қазіргі күні жасөспірімдер арасындағы бұзақылықтың белең алуы, қатыгездік түрлерінің көбеюі, немесе өз-өзіне қол жұмсау секілді тұрмысқа ерсі көріністердің күнделікті өмірде жиілеп кетуі жан түршіктіретін үйреншікті жайтқа айналып бара жатуы әрбір ата-ананы қатты алаңдатып ашындырады.

Ақ кимешекті өз әжелер қызықты ертегілер айтқанда балалары мен немерелері қаздай тізіліп отыра қалып, тырп етпей қалқан құлақтарын тосып жан-тәнімен тыңдайтын.

ЕЛ ІШІНДЕ ЖИІ АЙТЫЛАТЫН ОСЫ БІР ҚАҒИДАЛЫ АҢЫЗ ӘҢГІМЕНІҢ ТҮПКІ АЙТПАҚ ОЙЫНЫҢ МӘН-МАҒЫНАСЫНА ОЙ ЖҮГІРТЕ БІЛГЕН АДАМҒА БӘРІ ДЕ ТҮСІНІКТІ. Яғни, БАЛАНЫ ТУҒАН СӘТІНЕН БАСТАП ТӘРБИЕЛЕУ ҚАЖЕТТІГІН МЕНЗЕП ОТЫРҒАНЫ БЕЛГІЛІ. БҰЛ ТЕКТЕН-ТЕК АЙТЫЛА САЛҒАН ҚҰРҒАҚ СӨЗ ЕМЕС. ӨМІРЛІК ТӘЖІРИБЕДЕН АЛЫНҒАН ТИЯНАҚТЫ, ТҰЖЫРЫМЫ НЫҚ ӘҢГІМЕ. ОЛАЙ ДЕЙТІНІМІЗ, ХАЛҚЫМЫЗДА «БАЛАНЫ ЖА-СТАН» ДЕГЕН СӨЗ ЖОҒАРЫДАҒЫ ҒҰЛАМАНЫҢ АЙТҚАНЫМЕН ОРАЙЛАСЫП, ҮНДЕСІП ЖАТҚАНЫ АП-АНЫҚ. ДЕМЕК, ТӘЛІМДІ ТӘРБИЕНІҢ АЛҒАШҚЫ НЕГІЗІ ТАЛ БЕСІКТЕН БАСТА-ЛАТЫНЫНА ЕШКІМ ДЕ КҮМӘН КЕЛТІРЕ ҚОЙМАЙДЫ.

Баланың ұшқыр қиялына қанат бітіріп, еліктіріп-желіктіріп, «менде сондай болсам-ау, шіркін» дейтіндей жігерлендіріп, құштарлық сезімін оятатын. Ой-ландыратын. Таңғалдыратын. Тамсандыратын. Сезімдері сергіп, дүниетану қабілеттері кеңейіп, семсердей серпіліп қалатын. Сонымен, қазақ халқы ата-әже мен әке-шешелерінің тартымды әңгімелерін, көңілге қонымды ақылдары арқылы бала тәрбиесіне ерекше назар аударып, баланың дұрыс өсіп-жетілуіне, ой-өрісінің дамуына пәрменді ықпал жасайтын.

Осы бір өзекті мәселе ғасырлардан ғасырларға жалғасып келе жатқан игілікті іс бүгінде шетқақпайланып бара жатқаны алаңдатады. Ертегі білетін әжелер жоқтың қасы. Бодандық бұғауында болған уақытта ұлттық тәрбие беру ісі әлсірей бастап еді, әлі де оңалар сыңай танытар ыңғай байқалмайды. Балалар теледидардан неше түрлі фильмдерді көру арқылы тәрбиеленіп өсіп-ержетіп жатыр. Қоғамда жағымсыз көріністердің болуы, кейбір жұмысбасты ата-аналар тарапынан бала тәрбиесінің босаңсып кетуінің белең алуы жиі байқалады.

ҰЛТТЫҢ БОЛАШАҒЫ – ТӘРБИЕЛІ ӘРІ БІЛІМДІ ЖАСТАР

Шығыстың ұлы ойшылы әл-Фарабидің: «Адамға ең алдымен білім емес, тәрбие беру керек. Тәрбиесіз берілген білім адамның дұшпаны» деген тәмсілі ескірмейтін қағида десе болады. Жетелі жеткіншектің өміріндегі өзінің орнын нақтылап, атқаратын міндетін, қазіргі және болашақ ұрпақ алдындағы жауапкершілігін түйсіну қабілетін дамытқанда ғана болашақта баланың дара тұлға ретінде қалыптастыруға

шешеден тағлымды үлгі алып, тәрбиелі өнеге үйренері хақ.

Баланың сұрағанын тауып беріп, шамадан тыс орынсыз өбектетіп, масайратып еркелету, бетін қақпай еркінсітіп жіберу, шектен шыққан тентектігіне көз жұма қараудың соңы ата-ананың абыройына мін болып тағылып, қара күйе жағылып, ел алдында қысылып-қымтырылуға ұрындырары әбден мүмкін. Баланың көшеде жүріп әлдеқандай жағымсыз әрекеттерге ұрынып қалса, ашу шақырып, ұрысып-жекімей-ақ жайлап қана тентектік қылық жасағанын нақтылап ба-рып, білмегендігін байыппен ұғындырып, ақырын ақылмен үйретіп, кешірімділікпен қарау, адал ниет таныту тиімділігінің басымдығын ескерген ләзім.

Алайда, жұмысбасты ата-аналардың өз перзенттерінің күнделікті іс-әрекетін қадағалап

отыруға мүмкіндіктері болмағандықтан өздерінің міндеттерін тек балалардың қарынын ашырмау, киімдерін бүтіндеу деп қана ойлайтын-дар да бар. Балаларының сабақ үлгерімін мектепте алған бағаларымен ғана қанағат тұтатындар да кездеседі. Баласы бұзық, тәртіпсіз болса, мектептегі ұстаздар қауымына тіл тигізіп, қаралап жататын кездері де жиі қайталанатын дәрежеге жеткені күн тәртібінен түспейтін мәселеге айналып бара жатуы да көпті ойландырса керек.

БАЛАЖАН ҚАЗАҚ ҮШІН «БАЛА – КӨҢІЛДІҢ ГҮЛІ, КӨЗДІҢ НҰРЫ» ДЕСЕ ДЕ...

Баласын «жүректің миуасына» теңеген қазақ әрбір баласы өмірге келген сайын болашақ алдындағы жауапкершілігінің жоғары екендігін жақсы сезінеді. Сондықтан да, біреулері жұмыс орнын ауыстырып, қосымша табыс көздерін іздесе, екіншілері баланың психологиясы туралы кітап оқып, сауатын аша бастайды. Ал, енді үшіншілері ертеңгі күнін ойлап, перзентін баспанамен қамтамасыз ету үшін, қаржы жинаудың жолын қарастырады. Осылайша әрбір әке-шеше баласының бақыты үшін қолдан келген барлық мүмкіндікті жан-жақты қарастыратыны мәлім.

Жұмысбастылықпен бала-ны үйде отырып бағып-күтуге

мүмкіндіктері болмай жатса, сәбилеріне күтуші жалдап, жекеменшік балабақшаларға, мектептерге беретін ата-аналар да баршылық. Қалталы азаматтар балаларының жақсы тамақтанып, жақсы киінгенін басты қағида етіп алғанымен, олардың еңбекке деген ынтасын ұштауды мүлдем естен шығарып жіберетіні кімді болса да қатты ойландыру тиіс. Тұрақты түрде мән бермеушіліктің салдарынан бала тоғышар болып, оқуды да оңдыртпайды.

Бүгінгі нарық заманында ақша ең басты құндылыққа айналғаны жасырын емес. Сондықтан да болар, үйде отырып, бала бағудың орнына түзде жүріп жұмыс істеп, ақша табуды артық санайтын ата-аналар көбейді. Өйткенімен, ер-азаматтар баланың тәрбиесін әйелдің мойнына артып қоятыны да жиі ұшырасалы. Ал бала ше?

Ұл-қыз ата-анасын қуанышқа бөлеп, бақытқа жеткізу үшін, ең әуелі, әдепті болуы керек. Инабатты болып өскен бала ата-анасының қас-қабағына қарап, хал-жағдайларын айтқызбай аңғарады және олардың жеп-ішу, киім-кешек, ұйқы-демалысын қадағалап, әр нәрседен көңілдерін тауып, мерейлерін өсіреді. Халқымыз атаны да, ананы да пір тұтып, тегімізді атадан, тілімізді анадан санаған. Көтерген шаңырақты кие тұтқан. Керегесінің кеңдігін қалаған. Босағасының беріктігін сақтаған. Сондықтан да, шаңырақта үлкені бар үйдің балаларының тәртібі мен мінез-құлқы ерекшеленіп тұрады. Олар үлкенге сый-құрмет көрсетіп, ізет-ілтипатпен қарайтындықтан ел әке мен шешенің көңілін марқайтып, мәртебесін биіктеткен. Бала бақытын көзбен көрген ата-аналардың да абыройлары асқақтап, шаттанып-мақтанып отырған берекелі жан ұяның қызық-шығығы да осындай ғой. Тал бесік – тәлімді тәрбиенің бастауы. Бесік – сәбидің сәнді үйі, әженің ән-күйі. Осындай жарасымды шаттықты шалқытып, бала-шағаның қызықтарын көріп марқайып, шалқайып базарлы шаңыраққа айналып, кішіпейілдік пен ізеттілік танытып, иман жүзді балалар өсіргенге не жетсін!

**Әли ЫСҚАБАЙ,
ҚР еңбек сіңірген
қайраткері,
журналист-жазушы**

Дүйсенбі - Понедельник, 9 маусым

ХАБАР	
05.00 «Дүлдүлдер дүбірі» 06.00 Телехикая «Пәленшеевтер-2» 07.00 «Оян!» 09.00 Мультсериал «Панда и киви» 09.30 Сериал «Зимородок-2» 11.30 «Тамаша» 12.00 President 12.15 «Әлеумет» 12.30 «ОйнаlQ» 13.30 Телехикая «Тракторшының махабаты» 15.00, 20.00 Телехикая «Бахар» 16.00 Сериал «У каждого своя ложь» 18.00 Новости 18.30 Жаңалықтар 19.00 Телехикая «Армандастар» 21.00 Сериал «Зимородок-2» 22.30 КешREC 01.00 Сериал	14.00 «Өзекжарды» 14.30 «Арнайы репортаж» 15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир 15.25 «Мақсатына жеткендер» 16.00 Новости/прямой эфир 16.20 «Шіркін-ай» 17.30 «Абадан» 18.00 «19 аймақ» /тікелей эфир 18.40 «Баспасөзге шолу» 19.00 «Өшпес ерлік» 19.30 «Ғибрат» 20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы) 20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы) 21.00 Итоговые новости (Алматинская область) 21.30 Итоговые новости (Область Жетысу) 22.00 «Әсем әуен»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «П@утина» 07.15 «ТАМАША CITY» 08.15 «Koremiz-ШОУ» 09.10 Модный приговор 10.00 Сериал «Рецепт любви» 14.00 «Новости» 14.15 «Жаңалықтар» 14.30 «Qoslike» 18.30 «Басты жаңалықтар» 19.00 «Koremiz-ШОУ» 20.00 «Главные новости» 20.35 Сериал 00.35 Ночной кинотеатр. 01.35 «Новости» 01.55 «Жаңалықтар» 02.15 «П@утина» 03.10 «Басты жаңалықтар» 03.40 «Той базар»	06.00, 04.00 «Әзіл студия» 06.30, 01.50 «31 әзіл» 07.00 «Күліп All» 07.30 «Тәтті шоу» 08.00 Мұрагерлер 09.00 Мультсериал «Великий Человек-паук» 10.00 Мультсериал 11.00 Пингины Мадагаскара 12.10 Худ. фильм 15.00 Фильм Черный ястреб 18.10 Худ. фильм 20.00 Информбюро (рус., каз.) 21.00 Худ. фильм 23.50 «Бозторғай» телехикаясы 02.50 «Time Vine» ойынауық 03.10 «Tik Tok show» ойынауық 03.30, 05.00 What's up? 04.20 «1001 Әзіл» ойынауық 04.30 Телевикторина 05.20 «Ризамын» ойынауық
---	--

КТК

07.05 «Кел, шырқайық!» 08.00, 03.00 “Өртенген сезім» 10.10»Было дело» 11.10 Встречная полоса 14.40 «Райское место», мелодрама 16.35 «Реальная мистика», реалити-шоу. 18.30 Қаралы жесір 20.35 Кешкі жаңалықтар 21.00 Вечерние новости 21.30 «Шеф-4», криминальная драма 23.30 «Марашанец», остросюжетная драма. 01.30 «Катина любовь», мелодрама 05.20 «Кел, шырқайық!» 06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)	06.02 Телехикая «Ағайынды» 07.00 Телехикая «Сезім үшін» 08.00, 18.20 Телехикая «Ақ пен Қара» 09.00 «Жарқыраған жұлдыз» 10.00, 20.00 Сериал «Великолепный век. Кёсет» 11.00, 21.00 Сериал «Бесценное время» 12.00 Таудағы тылсым 15.00 Сериал «Тройная защита» 16.00, 22.00 Сериал «1001 НОЧЬ» 18.00 Жаңалықтар 19.30 Новости 23.40 Сериал «Султан Разия» 00.40 Жаңалықтар 01.00 Новости 01.30 Здоровье с Айнур Тажиной 02.00 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы 03.00 «Жұлдызды шаңырақта» 03.40 Q-елі 04.40 Телехикая 05.10 Телехикая «Дем, соңғы үміт» 05.53 Үзіліс
--	---

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 09.15 «Саулықтың сыры» 09.30 «Әсем әуен» 11.00 «Шашу» 11.40 «Әсем әуен» 12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/ 12.50 «Саулықтың сыры» 13.05 «Единый народ» 13.30 «Келіп көр»	07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 09.15 «Саулықтың сыры» 09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы) 10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы) 10.30 Новости (Алматы облысы) 11.00 Новости (Жетісу облысы) 11.30 «Әсем әуен» 12.00 «Аман болайық» /тікелей эфир/ 12.45 «Саулықтың сыры»
---	--

Сейсенбі - Вторник, 10 маусым

ХАБАР	
05.00 «Дүлдүлдер дүбірі» 06.00 Телехикая «Пәленшеевтер-2» 07.00 «Оян!» 09.00 Мультсериал «Панда и киви» 09.30 Сериал «Зимородок-2» 11.30 «Тамаша» 12.00 President 12.15 «Әлеумет» 12.30 «ОйнаlQ» 13.30 Телехикая «Тракторшының махабаты» 15.00, 20.00 Телехикая «Бахар» 16.00 Сериал «У каждого своя ложь» 18.00 Новости 18.30 Жаңалықтар 19.00 Телехикая «Армандастар» 21.00 Сериал «Зимородок-2» 22.30 КешREC 01.00 Сериал	13.00 «19 аймақ» 13.40 «Баспасөзге шолу» 14.00 «Өшпес ерлік» 14.30 «Ғибрат» 15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир 15.20 «Әсем әуен» 16.00 Новости/прямой эфир 16.20 «Ділмар» 17.10 «Ой-сарап» 17.35 «Әсем әуен» 18.00 «19 регион» /тікелей эфир 18.40 «Әсем әуен» 19.00 «Барыңды бағала» 19.30 «Әсем әуен» 20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы) 20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы) 21.00 Итоговые новости (Алматинская область) 21.30 Итоговые новости (Область Жетысу) 22.00 «Әсем әуен»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «П@утина» 07.15 «ТАМАША CITY» 08.15 «Koremiz-ШОУ» 09.10 Модный приговор 10.00 Сериал «Рецепт любви» 14.00 «Новости» 14.15 «Жаңалықтар» 14.30 «Qoslike» 18.30 «Басты жаңалықтар» 19.00 «Koremiz-ШОУ» 20.00 «Главные новости» 20.35 Сериал 00.35 Ночной кинотеатр. 01.35 «Новости» 01.55 «Жаңалықтар» 02.15 «П@утина» 03.10 «Басты жаңалықтар» 03.40 «Той базар»	06.00, 04.00 «Әзіл студия» 06.30, 01.50 «31 әзіл» 07.00 «Күліп All» 07.30 «Тәтті шоу» 08.00 Мұрагерлер 09.00 Мультсериал «Великий Человек-паук» 10.00 Мультсериал 11.00 Пингины Мадагаскара 12.10 Худ. фильм 15.00 Фильм Черный ястреб 18.10 Худ. фильм 20.00 Информбюро (рус., каз.) 21.00 Худ. фильм 23.50 «Бозторғай» телехикаясы 02.50 «Time Vine» ойынауық 03.10 «Tik Tok show» ойынауық 03.30, 05.00 What's up? 04.20 «1001 Әзіл» ойынауық 04.30 Телевикторина 05.20 «Ризамын» ойынауық
---	--

КТК

07.05 «Кел, шырқайық!» 08.00, 03.00 “Өртенген сезім» 10.10»Было дело» 11.10 Встречная полоса 14.40 «Райское место», мелодрама 16.35 «Реальная мистика», реалити-шоу. 18.30 Қаралы жесір 20.35 Кешкі жаңалықтар 21.00 Вечерние новости 21.30 «Шеф-4», криминальная драма 23.30 «Марашанец», остросюжетная драма. 01.30 «Катина любовь», мелодрама 05.20 «Кел, шырқайық!» 06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)	06.02 Телехикая «Ағайынды» 07.00 Телехикая «Сезім үшін» 08.00, 18.20 Телехикая «Ақ пен Қара» 09.00 «Жарқыраған жұлдыз» 10.00, 20.00 Сериал «Великолепный век. Кёсет» 11.00, 21.00 Сериал «Бесценное время» 12.00 Таудағы тылсым 15.00 Сериал «Тройная защита» 16.00, 22.00 Сериал «1001 НОЧЬ» 18.00 Жаңалықтар 19.30 Новости 23.40 Сериал «Султан Разия» 00.40 Жаңалықтар 01.00 Новости 01.30 Здоровье с Айнур Тажиной 02.00 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы 03.00 «Жұлдызды шаңырақта» 03.40 Q-елі 04.40 Телехикая 05.10 Телехикая «Дем, соңғы үміт» 05.53 Үзіліс
--	---

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 09.15 «Саулықтың сыры» 09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы) 10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы) 10.30 Новости (Алматы облысы) 11.00 Новости (Жетісу облысы) 11.30 «Әсем әуен» 12.00 «Аман болайық» /тікелей эфир/ 12.45 «Саулықтың сыры»	07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 09.15 «Саулықтың сыры» 09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы) 10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы) 10.30 Новости (Алматы облысы) 11.00 Новости (Жетісу облысы) 11.30 «Ой-сарап» 12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/ 12.50 «Саулықтың сыры»
--	--

Сәрсенбі - Среда, 11 маусым

ХАБАР	
05.00 «Дүлдүлдер дүбірі» 06.00 Телехикая «Пәленшеевтер-2» 07.00 «Оян!» 09.00 Мультсериал «Панда и киви» 09.30 Сериал «Зимородок-2» 11.30 «Тамаша» 12.00 President 12.15 «Әлеумет» 12.30 «ОйнаlQ» 13.30 Телехикая «Тракторшының махабаты» 15.00, 20.00 Телехикая «Бахар» 16.00 Сериал «У каждого своя ложь» 18.00 Новости 18.30 Жаңалықтар 19.00 Телехикая «Армандастар» 21.00 Сериал «Зимородок-2» 22.30 КешREC 01.00 Сериал	13.05 «19 регион» 13.40 «Әсем әуен» 14.00 «Барыңды бағала» 14.25 «Әсем әуен» 15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир 15.20 «Әсем әуен» 16.00 Новости/прямой эфир 16.20 «Менің анам» 15.35 «Келіп көр» 17.00 «Ой-сарап» 17.30 «Жетісу әуендері» 18.00 «19 аймақ» /тікелей эфир 18.40 «Әсем әуен» 19.00 «Мақсатына жеткендер» 19.30 «Агро аймақ» 20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы) 20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы) 21.00 Итоговые новости (Алматинская область) 21.30 Итоговые новости (Область Жетысу) 22.00 «Әсем әуен»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «П@утина» 07.15 «ТАМАША CITY» 08.15 «Koremiz-ШОУ» 09.10 Модный приговор 10.00 Сериал «Рецепт любви» 14.00 «Новости» 14.15 «Жаңалықтар» 14.30 «Qoslike» 18.30 «Басты жаңалықтар» 19.00 «Koremiz-ШОУ» 20.00 «Главные новости» 20.35 Сериал 00.35 Ночной кинотеатр. 01.35 «Новости» 01.55 «Жаңалықтар» 02.15 «П@утина» 03.10 «Басты жаңалықтар» 03.40 «Той базар»	06.00, 04.00 «Әзіл студия» 06.30, 01.50 «31 әзіл» 07.00 «Күліп All» 07.30 «Тәтті шоу» 08.00 Мұрагерлер 09.00 Мультсериал «Великий Человек-паук» 10.00 Мультсериал 11.00 Пингины Мадагаскара 12.10 Худ. фильм 15.00 Фильм Черный ястреб 18.10 Худ. фильм 20.00 Информбюро (рус., каз.) 21.00 Худ. фильм 23.50 «Бозторғай» телехикаясы 02.50 «Time Vine» ойынауық 03.10 «Tik Tok show» ойынауық 03.30, 05.00 What's up? 04.20 «1001 Әзіл» ойынауық 04.30 Телевикторина 05.20 «Ризамын» ойынауық
---	--

КТК

07.05 «Кел, шырқайық!» 08.00, 03.00 “Өртенген сезім» 10.10»Было дело» 11.10 Встречная полоса 14.40 «Райское место», мелодрама 16.35 «Реальная мистика», реалити-шоу. 18.30 Қаралы жесір 20.35 Кешкі жаңалықтар 21.00 Вечерние новости 21.30 «Шеф-4», криминальная драма 23.30 «Марашанец», остросюжетная драма. 01.30 «Катина любовь», мелодрама 05.20 «Кел, шырқайық!» 06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)	06.02 Телехикая «Ағайынды» 07.00 Телехикая «Сезім үшін» 08.00, 18.20 Телехикая «Ақ пен Қара» 09.00 «Жарқыраған жұлдыз» 10.00, 20.00 Сериал «Великолепный век. Кёсет» 11.00, 21.00 Сериал «Бесценное время» 12.00 Таудағы тылсым 15.00 Сериал «Тройная защита» 16.00, 22.00 Сериал «1001 НОЧЬ» 18.00 Жаңалықтар 19.30 Новости 23.40 Сериал «Султан Разия» 00.40 Жаңалықтар 01.00 Новости 01.30 Здоровье с Айнур Тажиной 02.00 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы 03.00 «Жұлдызды шаңырақта» 03.40 Q-елі 04.40 Телехикая 05.10 Телехикая «Дем, соңғы үміт» 05.53 Үзіліс
--	---

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 09.15 «Саулықтың сыры» 09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы) 10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы) 10.30 Новости (Алматы облысы) 11.00 Новости (Жетісу облысы) 11.30 «Ой-сарап» 12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/ 12.50 «Саулықтың сыры»	07.05 «Әсем әуен» 07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/ 09.15 «Саулықтың сыры» 09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы) 10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы) 10.30 Новости (Алматы облысы) 11.00 Новости (Жетісу облысы) 11.30 «Ой-сарап» 12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/ 12.50 «Саулықтың сыры»
--	--

АҚЫН ЖАЙЛЫ АҚИҚАТ

БҮГІНДЕ 83 ЖАСТАҒЫ АҚЫН, ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚҰРМЕТТІ ЖУРНАЛИСТІ КЕНЖЕХАН РАҚЫШ ТУРАЛЫ НЕ БІЛЕМІЗ? ТІРШІЛІКТЕ ҮЗЕҢГІЛЕС, ӘРІПТЕС БОЛСАҚ ТА, КӨП ЖЫЛҒЫ ӨМІР СОҚПАҒЫНА ТЕРЕҢДЕП БОЙЛАМАППЫЗ. ОНЫҢ АҚЫНДЫҚ АБЫРОЙЫ, ЖУРНАЛИСТІК ШЕБЕРЛІГІ ҚАЙ ШАМАДА? ДӨП БАСЫП АЙТА АЛМАЙМЫН. КӨП ЖАСАУЫНЫҢ МӘНІСІ НЕДЕ? ОҒАН ДА ЖАУАП ТАППАЙСЫҢ. ӘНЕКИ, СОНДЫҚТАН ДА АҚЫН ЖАЙЛЫ АҚИҚАТТАРДЫ АҚТАРУҒА ҰМТЫЛДЫҚ.

Кенжехан Мұстағалиұлы Рақыш сонау зобалаң жылдары Қорғас шекарасына таяу Екіаша дейтін жерде 1941-ші жылан жылы өмірге келген. Бұл жер Совет өкіметінің алғашқы жылдары Қазақстаннан ауып барған қазақ ауылы еді.

1949 жылы Қытай коммунистік партиясы орныққан тұста ақын сегіз жаста болды. Бастауышты ауылда, сегіз жылдық орталау мектепте, сол жақтың Сүйдін дейтін қаласында оқыды. Содан 1962 жылы Құлжа қаласындағы мұғалімдер даярлайтын үш жылдық гимназияны

ақиқаттан аттап кете алмаған. Кенжекең 1984 жылы Талдықорған облыстық «Октябрь туы» (қазіргі «Жетісу») редакциясына қабылданды. Осы ұжымда зейнеткерлікке шыққанға дейін жұмыс істеді...

«Есті кісі ерегіспейді» - демекші, Кенжехан кездесіп қалатын даулы мәселелер болса ерегіске апармайтын, сабырлы мінезімен жеңетін.

Журналист қай қоғамда болмасын сол қоғамның тыныс-тіршілігін жазады емес пе? Ал Кенжехан екі түрлі мақсаттағы қоғамда, яғни «меншік

төмамдап, ауылдағы бастауыш мектепке мұғалім болды.

Кейіпкеріміздің ақындық таланты сол мектеп қабырғасында жүргенде-ақ біліне бастаған. Бірер өлеңдері аймақтық «Іле» газетіне жарияланған. Бұл арада Құлжа қаласындағы қоғамдық-саяси өмірге тоқталмадық. Бөтен жұрттың баласы ретінде көрген теперіштерін де тәптіштеп жатуды артық көрдік...

Сонымен, Кенжехан Рақыш 1962 жылы қыста отбасымен бірге Отанына – Қазақстанға қайтты. Бірақ сол кездегі жүйе бойынша бір топ оралман отбасын Түркістан қаласына әкеліп орналастырды. Әркімге лайығынша жұмыс берді. Біздің кейіпкеріміз қаладағы педучилищенің үшінші курсына қабылданды. Үлкендердің қаланы жерсінбеуі салдарынан көктем шыға ата-апасының туған жері Қапал ауданына көшіп келді. Үш жылдан соң Кенжехан әскер қатарына алынды. Әскери міндетін Новосибирск қаласында атқарды. Осында Сержант мектебін бітіріп, бөлімше командирі болды. Бір жылдан соң взвод командирінің орынбасарлығына жоғарылады. Әскер қатарындағы жауынгерлік борышты өтеу әскери жаттығулардан тұратыны белгілі ғой. Оған Кенжехан еш қиналған жоқ. Жастайынан шаруаға шыңдалып өскен жігіт шымырлығын байқатты.

Ол кезде әскери борыш 3 жыл болатын. Үш жылдан кейін елге оралды. Колхозда әртүрлі жұмыстармен шұғылданды: малшы, қырықтықшы, жүн сорттаушы, жылқышы, қырманшы, шөпші сияқты...

Ақыры, қаламға жуық жігіт 1969 жылы ҚазМУ-дың журналистика факультетіне түсіп, оны 1975 жылы бітіріп, Қапал аудандық «Қапал еңбеккері» газетіне тілші болып орналасады. Осында аға тілші, бөлім меңгерушісі, жауапты хатшы болып, 13 жыл қызмет атқарған.

Пендешілік дегенді қойсаңшы, «КНР-де туған» деген үш әріпті сылтауратып еңбек жолында кедергілерге киліктірген тұзақ құрушылар да кездескен. Алайда

қалдық. Бәріміз «Еңбекке орналастыру» бөліміне тіркеліп жұмыс іздеп сенделумен болдық... Журналист деген халық қасқыр сияқтымыз ғой, іздеуден жалықпайтын.

Сол қасиеті болар, Кенжекең көп ұзамай жоғарғы оқу орнының оқытушысы болып шыға келді. Жоғары білімді танымал журналист болған соң әрі, педагогтық білімі бар Кенжехан Жетісу университетінің тарих және әдебиет бөліміне оқытушы болып қабылданды. Сабақ бере жүріп,

жетекшілік қызметті қоса атқарды. Жеті студентке диплом қорғатты. 3-4 жылда ұстаздыққа кәдімгідей төселіп қалғанда, Талдықорған облысы қайта шаңырақ көтерді. Кенжехан қайтқан қаздай болып, өзінің «Жетісуына» қайтып барды. Орын жетпей жатқан кез... «Таныстық» арқылы орналасты деп сыбырласты кейбір білгіштер. Кейбіреулердің жыбыр сөздері К. Рақышты редакциядан ығыстыруды ойластырды. ...

Кейіпкеріміздің ерекше қасиеті – тым сабырлы-тын деп жоғарыда айтып кеттік қой.

Балаққа жармасқан өсекті елемейтін Кенжехан бара-бара әлгілердің қысастығын есіне де алмайтын. Кек сақтамайтын, ұмытып да кететін. «Қарапайымдылық – менің табиғи кемшілігім»

болар, төрт бірдей жыр жинақтары жарық көрсе де, кеуде кермепті. Ол кітаптардың аты да өзі сияқты ерекше. «Байыптау», «Бардау», «Бағдарлау» және «Соңғы сөз – соңғы кітап» деп аталады. Жасы ұлғайған соң болар, ақындық сапарын осы «Соңғы сөзбен» түйіндегендей...

- Енді, ақын деген атыңыз бар, «соңғы» деген сөзіңіз қалай? Қалайша өлең жазбай отырсыз? - дегенімде айтқаны:

- Өлең менің екінші өмірім... Жазамын ғой әлі... Жазбай отыра алар ма ақын жүрек! - деді.

- Бәрекемді, осылай демейсіз бе, «соңғы» деген сөзден аулақ болайық, - деп күлдім.

Сонау жылдары Қаратал шағын ауданында тұрған кезімде автобус аялдамасында Айгүл Асылбекова екеуінің автобус күтіп тұрғандарын жиі көретінмін. Үшеуіміз әріптеспіз. Сол ауданда тұрамыз. Қысқаша амандасамыз да қоямыз. Олар газетте, мен теледидардамын ол жылдары. Екеуі сөйлесіп тұрған түрлерін көріп мен оларды ерлі-зайыптылар деп ойладым. Өйткені емен-жарқын сөйлеседі. Кейін жақын таныса келе сол ойымды айтсам екеуі де мәз болып күлетін – міне, өсек деген қайдан шығады - деп... Содан мен шұқылап сұраймын ғой:

-Журналистерге бұрын атақты көп бермеуші еді. Қазір атақты журналистер

Отбасы құрғандарына 60 жыл

көбейді... Атақ туралы ой бөлісейік? - дегенімде, - атақты берсе – қашпаймын, бермесе – сұрамаймын – деп қысқа қайырды.

- Отбасыңыз туралы білгіміз келеді? - деймін.

- Айтайын. Зайыбым Сәуле Сырттанқызы Алматыдағы Мемлекеттік Қыздар институтының физика-математика факультетін бітірген, ұстаз. Екі қызымыз – Толқын мен Ләззаттан үш немере, үш шөбереміз ержетуде, - деп әдеттегі сабырлы, салмақты қалпынан айнымай сөзін аяқтады.

Ал енді осыдан кейін мен де аз сөйлейтін кісіге көп сұрақ қойған дұрыс емес сияқты көрінді де сұрағымды жалғастырмадым...

Мінеки, ақын туралы жазылмай келген қысқаша ақиқаттар осы. Жастық шағын «арғы бетте» бастап, саналы ғұмырын өз Отанында өткерген Кенжехан Мұстағалиұлы Рақыш әдемі қартайып, өмірін әдеппен сапарлап келеді. Өмір жолы деген сапары ұзағынан болсын!

PS. Суреттер Кенжехан Рақыштың өмір жылдарынан.

Әңгімелескен Баян ТАҢАТАРОВА

ЕСКЕЛДІ АУДАНЫ

АҒАШТЫҢ ҮНІН ҰҚҚАН ШЕБЕР

ЖИҢАЗ ЖАСАУ – ТЕК КҮНДЕЛІКТІ ТҰРМЫСҚА ҚАЖЕТТІ ЗАТ ШЫҒАРУ ЕМЕС, НАҒЫЗ ӨНЕР МЕН ҰҚЫПТЫЛЫҚТЫ ТАЛАП ЕТЕТІН КҮРДЕЛІ САЛА. ОНЫҢ МОДЕЛІН ЖОБАЛАУ, ДИЗАЙНЫН ҮЙЛЕСТІРУ, ӘР БӨЛШЕГІН НАҚТЫЛЫҚПЕН ҚҰРАСТЫРУ – МҰНЫҢ БӘРІ ШЕБЕРДІҢ ОЙ ҰШҚЫРЛЫҒЫН, ҚОЛЫНЫҢ ЕПТІЛІГІН ҚАЖЕТ ЕТЕДІ. БҮГІНГІ ТАҢДА ЖИҢАЗ ШЕБЕРЛЕРІ ЗАМАН ТАЛАБЫНА САЙ ЖАҢА ҮЛГІЛЕРДІ ОЙЛАП ТАУЫП ҚАНА ҚОЙМАЙ, СОНЫМЕН ҚАТАР КӨНЕНІҢ КӨЗІН ЖАҢҒЫРТЫП, ҰЛТТЫҚ НАҚЫШТАҒЫ ДҮНИЕЛЕРДІ ҚАЙТА ЖАНДАНДЫРЫП КЕЛЕДІ. ДӘСТҮР МЕН ЗАМАНАУИЛЫҚТЫ ҰШТАСТЫРҒАН БҰЛ САЛА БҮГІНДЕ ЖАҢАША ҚАРҚЫН АЛЫП, СҰРАНЫСЫ АРТЫП КЕЛЕ ЖАТҚАН КӘСІПТЕРДІҢ БІРІНЕ АЙНАЛЫП ОТЫР.

Техника мен технология билік құрған заманда ағаштың үнін тыңдай білетін, қол еңбегін кәсіпке айналдырған жандар сиреп барады. Бірақ соның ішінде өз кәсібін жүрегімен сүйіп, адал еңбекпен биікке көтерілгендер де бар. Ермек Омаров – сондай санаулы шеберлердің бірі. Ол үшін жиһаз жасау тек кәсіп емес, бұл – оның өмір сүру салты.

Жиһаз тек ағаш пен матадан ғана тұрмайды. Оның әр бұрандасында уақыттың табы, әр иірімінде адам қолының ізі мен адал еңбектің тері жатады. Ал сол ескі жиһазға екінші өмір сыйлайтын, ағашпен «тілдесіп», шеберлікпен тіршілік етіп жүрген жандар арамызда қаншалықты

келерін түсінгенде, отбасына тұрақты табыс көзі боларлық кәсібін құру, өз ісінің иесі болуды мақсат етеді.

– Бұл іске жолдасым екеуміз бірге келдік. Алғашқыда қосалқы жұмыстардан бастап, уақыт өте келе өз ісімізді дөңгелетіп әкеттік, – дейді Ермек мырза.

Алға қойған мақсат орындалып, міне бүгінде олар Талдықорған, Үштөбе, Сарыөзек, Сарқант, Жаркент, Текелі, Қоғалы сияқты елді мекендерден жиі тапсырыс қабылдайды. Мұндай сенім – ұзақ жылғы адал еңбектің нәтижесі. Тіпті, екі қолға бір күрек дегендей, отбасылық бизнесті бастағанда оларға мемлекеттік гранттың көмегі едәуір көмек болған. 1

жұмсайды. Сонымен қатар, әр тапсырыс беруші кәсіпкерге сенім артып, бағалы естелігін берген кезде оны ұқыптылықпен, әр бұрандасына дейін сапалы түрде орналастыруды көздейтінін айтады. Қарапайым қаптауға келген диванның өзіне кәсіпкер жоғары сападағы маталарды тек Алматы қаласынан алдыртатынын да айтты.

– Әр тапсырыс – жаңа жоба. Клиентпен тіл табысу, оның талабын түсіну – жұмыстың бөлек қыры. Кейде қарапайым орындықты жаңартқанның өзінде адамдардың алғысын естіп, шын риза боласың. Себебі, біразымыз менсінбеген ескі жиһаз клиенттің отбасылық жәдігері, қымбат естеліктің символы болып жатады, – дейді шебер.

Қолмен еңбек ету – Ермек мырза үшін тек табыс көзі ғана емес, өмір салты. Оның айтуынша, бұл кәсіп өзіне рухани байлық сыйлайды. Қолмен жасаған бұйымның шынайы бағасын түсіну, оның әр бұрышын дейін өз қолыңмен құрау – адамды ерекше сезімге бөлейді. Тағы бір маңызы – шыдамдылық пен төртіпке үйрететіні. Бұл іс дәлдік, тазалық және төзімділік талап етеді. Мұндай қасиеттер еңбек адамын тек кәсіби тұрғыда емес, адам ретінде де қалыптастырады дегенді әр сөзінде мақала кейіпкері жеткізе білді.

Бірақ Ермек мырзаның айтуынша, бүгінде көптеген жиһаз сататын дүкендерде жиһаздың түр-түрін мақала кейіпкері сияқты кәсіпкерлерге жасатып, клиенттерге фабрикада жасалған деп алдап сататындардың барын жасырмады. Ондай жағдайлардан сақтану үшін фабрикада жасалған жиһаздың сапасы жоғары, бұрандалары жасырын, механизмі күрделі болып келетініне мән беру керек. Ал қолдан құралған жиһаздардың сапасы олардан кішкене болса да төмен болады. Сондықтан тиісінше олардың бағасы да көпке қолайлы дегенді түсіндіріп берді.

ЕСКІ ЖИҢАЗҒА – ЖАҢА ӨМІР

Көп жағдайда шеберлерге ескі, тозығы жеткен жиһаздарды жөндеуге тапсырыс беріледі. Ермек мырза мұндай бұйымдарды жөндеуден бұрын толық тазартып, әр бөлігін қайта өңдеуден өткізеді. Бір қарағанда жарамсыз көрінетін жиһаздың кейбірі – 30-40 жыл бұрын жасалған, тіпті жаңаларынан да сапалы дүниелер болып шығады. Мұны көзбен көріп, қолмен ұстап білген кәсіпкер былайша жеткізеді:

– Бұрынғы жиһаздардың паралоны мен қаңқасы өте сапалы. Ал қазіргі жиһаздар сәнді көрінгенімен, сапасы нашарлау. Сондықтан ескі жиһазбен жұмыс істеген анағұрлым жеңіл әрі нәтижесі сапалы болады, – дейді ол.

Бүгінде жаңа жиһаз сатып алу бәріне бірдей оңай емес. Сол себепті адамдар қолда барын

сақтап, жаңартуға тырысады. Сонымен қатар, ескі жиһаздарда естеліктер, отбасылық тарих жатады. Сол себепті оларды тастап кету емес, қайта жаңғырту – қазіргі қоғамда да маңызды үрдіске айналып отыр.

Ермек мырза өнерлі, қолынан іс келетін жастарға:

– Жастарға айтарым – үйренуге ұмтылсын. Бұл – өлмейтін, адал кәсіп. Қолыңыздан іс келсе, ешқашан жұмыссыз қалмайсыз. Кәсіпкер болуға әрқашан мүмкіндік бар. Тек ерік-жігерді тастап жібермей, алға

Осындай азаматтардың тәжірибесі - жастарға бағыт, ал мемлекет үшін - қолдауға тұрарлық әлеует. Егер әр ауылда бір-бір Ермек шықса, елдің даму бағыты еңбекпен нықталар еді.

Кейіпкеріміздің сөзіне қарағанда, кәсіп бастау үшін жоғарыдан бұйрық күтудің қажеті жоқ. Ең бастысы – ынта, ниет және еңбекке деген құрмет қажет. Ермек мырза өзі жөндеген қиын жиһаздың тапсырыс беруші кәсілінен шығып, шынайы алғысын білдірген сәті жұмысындағы ең маңызды сәттерінің бірі ретінде бағалайтынын да айтты.

Ермек Омаров пен зайыбы Гүлнар Қаріпжанова – ел ішінде еңбегімен еленген, өнерін адал жұмыстың үлгісіне айналдырған жандар. Олар үшін бұл кәсіп – табыс көзі ғана емес, рухани тыныштық, ұрпаққа үлгі болатын өмір салты.

Мақаланы түйіндер болсақ, ерлі-зайыптылардың кәсібі – елге қызмет ету. Өзгеге жылылық, жайлылық сыйлап қана қоймай, ескі жиһаз қоқысқа тастауға жеткізбей, қайта өңдеп отырған шеберлер тиісінше табиғатты қорғауға да үлес қосуда деп саналады.

Ермек мырзаның әңгімесінен біз қолмен жасалатын еңбектің қадірі, жиһаз жасау мен жөндеудің терең мағынасы бар екенін түсіндік. Бұл – жай ғана кәсіп емес, адамның жанымен, жүрегімен атқаратын іс. Мұндай жандар қоғамның материалдық және рухани негізін сақтап келе жатқан нағыз еңбек ерлері деп айтуға тұрарлық. Кейіпкермен сұхбаттаса отырып жиһаз туралы біраз пайдалы деректерді білдім десе де болады. Еңбегіңіз жансын, Ермек мырза!

P.S. Құрметті оқырман егер ескі жәдігеріңізді жаңартып, өз қалауыңыздағы жайлы жиһаз жасатуды қаласаңыз Ермек мырзамен +7 777 123 74 49 телефон номері арқылы байланыса аласыз.

Гүлнұр ЕРМҰХАНҚЫЗЫ

көп? Дәл осы сұрақ бізді Ескелді ауданында кәсібін дөңгелетіп отырған Ермек мырзамен сұхбаттасуға жетеледі.

Қазіргі заманда технология қаншалықты дамыса да, қол еңбегі мен шынайы шеберлікке деген сұраныс өз маңызын жоғалтқан емес. Адам қолымен жасалған бұйымда бір жылылық пен рух бар. Осыны сезінген жандар үшін ағаштан ойып, матамен қаптап, қайта жаңартылған жиһаз – жай зат емес, өнердің бір түрі.

Ермек мырза – Жетісу өңіріне кеңінен танымал, ауылдан шыққан қарапайым, бірақ іскер шебер. Бала күнінен еңбекке ерте араласып, ауыл тіршілігін бойына сіңіріп өскен азаматты өмір мектебі тәрбиелеп, тәжірибесі шеберлікке жетелеген.

ЕРЛІ-ЗАЙЫПТЫЛАР КӘСІБІНІҢ ТАРИХЫ

Жиһаз жасауға Ермек мырза 2005 жылы зайыбы Гүлнар Қаріпжановамен бірге Алматы қаласындағы түрік фирмасының бірінде жұмыс істей жүріп үйрене бастайды. Алғашында ол қосалқы жұмыстар атқарып жүріп, уақыт өте бұл істің мәнін түсінеді. Мақала кейіпкері аталған істің қолынан

416 мың қаржы болатын грантты жеңген уақытта отбасылы кәсіпкер жиһаздың қатты бөліктерін (дсп, брус) кесуге арналған арнайы станоктар мен маталардың тығыздығын таңдамайтын тігін машиналарын да сатып алған. Олардың айтуынша мұндай мемлекеттік гранттар жыл сайын ойнатылып, бизнес бастаймын деген көпшіліктің арманын орындауға қолдау білдіріп келеді. Ерлі-зайыптылардың жұмысы сіз бен біз секілді сағат 09:00-де басталады. Жолдасы – тігінші, ал Ермек мырза жиһаздың сұлбасын жасап, оны қаптаумен айналысады. Бірі материал тіксе, екіншісі ағашты сөйлетеді.

ЕҢ ҚИЫНЫ – САПАҒА МӘН БЕРУ

Шебердің айтуынша, оның жұмысындағы ең қиын сәт – клиент жіберген фотосуретке қарап, соның дәл көшірмесін жасау екен. Әсіресе онлайн тапсырыстарда бұл күрделене түседі, өйткені нақты өлшемдер мен материалдар көрсетілмейді. Мұндай сәтте кәсіпкер жұбайлар ұқыптылық пен сапаға ерекше мән беріп, жұмыстың табысты шығуына бар күш-жігерін

ШОПЫР ДА МАМАНДЫҚ БОЛЫП ПА?

- ДЕП ЖОҒАРЫ БІЛІМ АЛЫП, МАМАНДЫҒЫНА КӨҢІЛІ ТОЛМАЙ ТАКСИСТ БОЛЫП ЖҮРГЕН БАЛАСЫН ЖЕРДЕН АЛЫП – ЖЕРГЕ САЛЫП ҰРЫСҚАН АНАНЫ КӨРДІМ. ҚОЙ, ҚАНДАЙ ҚИЫН ЖҰМЫС АТҚАРЫП ЖҮРГЕНІН БІЛМЕЙСІҢ ҒОЙ СЕН! КӨЛІК ЖҮРГІЗУ ДЕГЕН САҒАНАРБА АЙДАУ ЕМЕС. МАШИНА ДЕГЕНІҢ КҮРДЕЛІ ТЕХНИКА! – ДЕП ОҒАН ОТАҒАСЫ БАСУ АЙТЫП ЖАТТЫ. МІНЕ, СОНДАЙ КҮРДЕЛІ ТЕХНИКАНЫҢ ЯҒНИ МАШИНАНЫҢ РУЛІНДЕ ОТЫРҒАНЫНА БІРАЗ ЖЫЛДАР ӨТКЕН БАЙМҰҚАШЕВ МҰХАМЕТҚАЛИ ӨЗ ЖҰМЫСЫН МАҚТАН ТҰТАДЫ.

Ағамыз Мұхаметқали Алматы облысы, Іле ауданында дүниеге келген. Орта мектепті аяқтап, болашаққа үлкен үмітпен қарап, білім жолын жалғастыру мақсатында арман қуып техникумға оқуға түседі. Онда «агрономия» факультетінде білім алып, «агроном» мамандығын игеріп шығады. Дегенмен тағдыр оны басқа салаға бұрып, бүгінге дейін оның тізгіндегені – темір тұлпар болды.

Қазіргі уақытта Мұхаметқали «Көксу жылу су сервисі» коммуналдық мекемесінде арнайы қызмет көлігін жүргізуші ретінде 8 жылдан бері тұрақты жұмыс істейді. Оның күнделікті жұмысы – мекеме жұмысшыларын жұмыс орындарына жеткізу, төтенше жағдай туындаған кезде жылдам әрекет жасау. Бұл – үлкен жауапкершілік пен мұқияттылықты талап ететін жұмыс. «Жүргізуші болу – мен үшін жай ғана күнкөріс көзі емес, бұл – менің жүрек қалауым. Өзімді осы мамандық арқылы таптым десем де болады», – дейді Мұхаметқали. Оның айтуынша, көлік жүргізушісі болу – тек көлік айдау ғана емес, үлкен сенім мен жауапкершілік жүгін арқалау деген сөз.

Ол өзінің жұмысына ерекше ықыласпен қарап, әрбір күнін тың серпінмен, жаңа жауапкершілікпен бастайды. «Бұл мамандықтың өзіндік тұрақтылығы бар. Әлеуметтік жағынан да қолдау көрсетіледі – зейнетақы, медициналық сақтандыру, еңбек демалысы қарастырылған. Бірақ ең бастысы – рульде отырғанда үнемі сергек болу, жолдағылардың қауіпсіздігін сақтау, төтенше жағдайлар кезінде шұғыл әрекет ете білу – бұл жұмыстың негізгі талаптары», – дейді ол. Арнайы қызмет көлігін басқару – ептілік пен тәртіпке негізделген іс. Сондықтан әрбір жолға шығарда сақтық пен мұқияттылықты бірінші орынға қоятынын айтады. Жолда жүріп үнемі ұқыптылықты, жинақылықты басты назарда ұстайды. Оның айтуынша, көлік жүргізу – тек қозғалыс

емес, бұл – адам тағдырына жауап беру. «Әрбір шыққан сапарымда рөлде отырғанымда, тек көлікті емес, адамдардың амандығын, олардың уақытын ойлаймын. Сондықтан барынша жауапкершілікпен қарауға тырысамын», – дейді ол.

Күнделікті жұмыс барысында түрлі жағдайлар кездеседі. Ауа райының қолайсыз сәттері, көктайғақ жолдар, жауын-шашын, түнгі шақыртулар – мұның бәрі жүргізушінің міндетіне кіреді. Қыстың қақаған аязында, жаздың аптап

адамның тағдырына әсер ететін маңызды сәт болуы мүмкін. Сондықтан мұндай сәттерде барынша жинақы болып, міндетін уақытылы әрі сапалы орындау – нағыз кәсіпқой маманның белгісі. Мұхаметқали жолда жүріп, көп қуанышты сәттерге

оның еңбек жолы түрлі салалармен байланысты болған. Бір кездері жеке шаруашылықпен де айналысып, қант қызылшасын, соя егіп, одан өнім алған. «Жерге жақсы қарасаң, міндетті түрде жемісін береді. Бұл – менің өмірден түйген қағидам», – дейді жүргізуші. Бұл сөздер оның еңбекке деген көзқарасын, өмірлік ұстанымын айқын білдіреді.

Мұхаметқали ұжымда өте сыйлы. Әріптестері оны тәжірибелі маман ретінде құрметтейді. Жас мамандарға бағыт-бағдар беріп, тәжірибесімен бөлісуден ешқашан жалыққан емес. Оның ісі нақты, жүрісі байсалды және жұмысына адал. Сол адал еңбегі үшін мекеме басшылығы тарапынан бірнеше рет марапатталған. Алайда, ол үшін ең үлкен марапат – өз мамандығының қадірін түсініп, қоғамға пайда келтіріп жүргені. «Жұмысыңмен елге пайдам тисе – бұл мен үшін үлкен бақыт», – дейді ол.

Көпбалалы шаңырақтың иесі. Жұбайымен бірге төрт баланы тәрбиелеп өсірген, бүгінде алты немеренің ардақты атасы. Ұрпағының әрбір жетістігіне шын жүректен қуанып, олармен мақтанады. «Отбасым – менің өмірдегі ең үлкен байлығым. Балаларым мен немерелерімнің амандығы – менің бақытым», – деп үнемі айтып отырады. Оның айтуынша, мейірім мен түсіністікке негізделген тату отбасы – бақыттың ең үлкен кепілі. Ол өзінің отбасы мен кәсібін – өміріндегі ең маңызды әрі қадірлі байлық санайды.

«Жақсы жүргізуші болу үшін көлік айдауды ғана білу жеткіліксіз. Жол ережесін жақсы білуі керек». Оның өмірлік қағидасының үшіншісі – ол техникасының тілін білу, яғни күрделі бұзылулар болмаса, жеңіл – желпі ақауларды өзің біліп, көріп, шұқылап, жөндей

алу – жүргізушіге қойылар талаптың бірі. Астындағы тұлпарыңның жүрісіне құлақ түріп, оның ақауының қай тұста екенің таба білуің – ауруды дәл анықтап, диагнозын қоя білген дәрігердің жұмысымен бірдей. «Бұл тәжірибемен келетін ептілік. Кейде машинасының бензині таусылғанша айдап, мотор үніне, алдыдағы техникалық белгілерге қарап назар салмайтын жүргізушілер болады», – дейді. Оның бұл сөздері – жастар үшін маңызды. Бүгінде елімізде әр салада кәсібіне адал, тәртіпке берік, жауапкершілікті сезіне білетін мамандар аса қажет. Мұхаметқали Тұқанұлы – сондай еңбек адамы. Оның өмір жолы – жай ғана жүргізушінің емес, елге адал еңбек ету – нағыз ерлік екенін көрсететін жарқын мысал.

Бүгінде кейбіреулер көлік жүргізуді кәдімгі кәсіп деп санамай, көлігіне елеусіз қарайтындар бар. Алайда Мұхаметқали ағамыздың әңгімесін тыңдай отырып, бұл мамандықтың артында қаншама жауапкершілік пен адам тағдыры жатқанын түсінесің. Бір сөзбен айтқанда, олар темірді емес тағдырды тізгіндеп жүрген жандардың бірі. Жүргізуші болу – жай мамандық емес, бұл – жауапкершілік пен сенімділікке құрылған өмір жолы. Оның әрбір күнгі еңбегі – мекеме жұмысын алға жылжытып, ел тыныштығы мен тәртібіне өз үлесін қосып келеді. Осындай тәжірибелі, тәртіпті, отбасын да, жұмысын да бірдей алып жүрген жандар – жастарға үлгі, қоғамға қажетті тұлғалар. Оның өмір жолы – кез келген адамға еңбектің қадірін түсінуге, өз ісіне жан-тәнімен беріліп еңбек етуге үйретеді. Қысқасы, оның өмір жолы – автокөліктің километрлерінен құралған жол.

Мұхаметқали Тұқанұлы әйелімен

ыстығында, жол алыстығына қарамай, өз қызметіне адал болып, кез келген жағдайға дайын жүру – оның басты ұстанымы. Өсіресе төтенше жағдайлар кезінде құбыр жарылуы, апатты жағдайлар орын алғанда көлік жүргізушісі дер кезінде жетіп, қажетті шаралар атқарылуы үшін мекеме жұмысшыларын апат орнына жеткізіп тұруы тиіс. Мұхаметқали Тұқанұлы мұндай кезде де сабырмен, шапшаңдықпен әрекет етуге тырысады.

Оныңайтуынша, жүргізуші тек көлік айдаушы емес. Ол – сенім артылған, тәртіпті, жауапты маман. Әрбір шақырту – белгілі бір мекеменің, тіпті кейде бір

куә болғанын айтады. «Аллаға шүкір, қатты қиналған кездерім бола қойған жоқ. Керісінше, өз жұмысыма риза болып, шабыттанып жүрген күндерім көп болды. Жұмысшылар жұмысқа асыққанда, оларды уақытында жеткізіп, алғысын есту – мен үшін үлкен қуаныш. Бұл – еңбегімнің нәтижесі», – дейді.

Мұхаметқали Тұқанұлы – шыдамдылық пен сабырлылықтың үлгісі. Оның арқасында түрлі жұмыс уақытылы орындалып, төтенше жағдайлардың алдын алуға мүмкіндік туып жатады. Ол – өз еңбегін сөзбен емес, іспен дәлелдеп жүрген қарапайым еңбек адамы. Бұған дейін де

ӨЗ ҚАТАРЫНАН ОЗЫШ ТУҒАН ҒАБИДЕН

КІНДІГІМ КЕСІЛГЕН СЫРДА ТУЫП, ЖЕТІСУДА, ОНДА ДА АҒАЙЫННАН СЫРТ ЖҮРІП ӨСКЕН ӨЗ БАСЫМ АРҚАДАҒЫ АХАУ – СЕМЕЙДІҢ АЯКӨЗІНЕ БҮЙІРЛЕС ЖАТҚАН, СЫРТ КӨЗГЕ ЕЛЕНЕР-ЕЛЕНБЕС КІШІГІРІМ ШОЛПАН АУЫЛЫНЫҢ АТАУЫН АЛҒАШ РЕТ ҒАБИДЕННІҢ ӨЗ АУЗЫНАН ЕСТІП (1971 ЖЫЛДЫҢ ТАМЫЗЫ), KEЙІН КЕЛЕ ОНЫҢ АЛМАТЫДАҒЫ СТУДЕНТТІК ЖЫЛДАРЫ ТУҒАН ЖЕРГЕ ДЕГЕН САҒЫНЫШЫМЕН КӨМКЕРІЛГЕН ЖЫРЛАРЫ АРҚЫЛЫ ТАНЫСТЫМ.

Мен әңгімелеп отырған Ғабиден кім? – деп ойланған оқырманға оны таныстыра кетейін. Ғабиден Құлахмет – талантты жазушы, ақын. ҚазМУ-де бірге оқыдық, журналистік білім алдық. Ғабиден Мәскеуде білімін тереңдетті. Жас болса да танымал жігіттер алып жүре алуы екіталай. Жазушылар Одағының хатшысы қызметін атқарды. Мазмұнды өлеңдер мен оқысаң бас ала алмайтын шығармалары қаламынан туындады.

САҒЫНЫП АЛМАЙ ШЫҒУШЫ БОЛМА САПАРҒА

Төлеген ақынның «Сағыныш» жырындағы: «*Әуелі әбден сағынып алмай шығушы болма сапарға,*

Сағынбай барсаң, теңіз де сенің тебіренбес жастық шағыңдай», – деген ескертпесі еріксіз ойға оралды...

Ғабиденнің 70 жылдығына орай «Қазақ әдебиеті» газетінде (№14, 11.04.2025ж.) жарияланған «Сағындырды-ау сол ақын...» өлеңдер топтамасынан соң ақынның ұлы, ілтипатшыл інім Ғазиз хабарласып, Шолпан ауылында өтетін іс-шараның құрметті қонағы болуға шақырды. Жолға дайындалуымды сұрады. Келісімімді бердім.

Алдымен Ғабештің өлеңдер мен поэмадан тұратын, құнына баға жеткізгісіз тұңғыш «Көзімнің қарасы» (А. «Жазушы», 1978 ж.) кітабын қолыма алып парақтадым. Бірінші бетіндегі маржандай тізіп: «*Қадірлі Қарекем мен Айзанаға, кішкентай Ақмаралжанымға үлкен құрметпен, ізгі тілекпен осы шағын еңбегімді ұсынамын! Ғабиден. 11.08.78 ж.*» – деп жазған автографы көзіме оттай басылды. Осының алдындағы отбасы тірлігі мен қызметінен, темір етік теңгедей болғанша шағындау үй іздеп сабылып жүргенін, Мирзо ұлының ерке қылығын, Мәскеуге оқуға барудың құлағы қылтиғанын хабардар еткен құсн хаты да сақталыпты. Студенттік жылдардың фотоальбомын да сүзгіден өткіздім. Шолпандағы «Жұзағаш» орта мектебіндегі ақын өмірі мен шығармашылығына арналған кабинетке тарту ету ниетімен төрт суретті таңдап алдым. Оның бірі аға дос, журналист, күіші О.Жарқынбековпен, екіншісі қыс айында ауылдас досы Жексенмен, ал үшіншісі Алматының орталық демалыс паркінде курстасымыз Фархадпен түскен үшеуіміздің суретіміз (1975 жылдың маусымында өмірлік жары Светамен жеке отау құрған бақытты күндерінің куәгері, үйлену тойының «Шақыру қағазын» да ескердім) еді. Мәдени шара үстінде мұның бәрі табысталды.

ЖАРҚЫРАҒАН АУЫЛ ОТЫ

...Бейсенбінің таңы әдеттегідей аралынап атты. Таңертеңгі сағат 9-ға таман Ғазиз інім хабарласты. Қажетті заттардың бәрін (баспадан шыққан екі кітап, газет пен тігін машинасы, т.б.) көлікке тиіп жатқанын, жанындағы серіктерімен көп кідірмей жететінін айтты. Ұзамай есік алдына ақшаңқан «Спринтер» тоқтады. Сырғып есігі ашылды. Көтеріңкі көңіл күйдегі сапарластарым аңқылдап келіп амандасып жатты: олар қаламгер інілерім Қанағат Әбілқайыр, Алмас Нүсіп, ақынның ұлы, журналист, мәжіліс депутаты болған Ғазиз қол алысып, алыс жолға «Сәт сапар» тілеп, мен де қосылдым оларға.

Тоқтамай зымырап, түс мезетінде Талдықорған қаласының сырт айналма жолымен жүріп, түстік ішуге жайлы кафенің біріне тоқтадық. Тіземізді бүккеніміз сол

еді, жанына кіші қызын ерткен журналист қаламгер Мәди Алжанбаев («Жетісу» газеті бас редакторының орынбасары) жарқырай кіріп келді. Отырып жайғасқан соң бізге ақ жол тілеп, жұмысбастылықтан тобымызға ере алмайтынын айтып, кешірім сұрады. Жанымдағы тілге ділмар інілерім: «Қап, әттеген-ай, қатарымыз бір қажыдан кеміп, олқы соғатын болды-ау», – деп қалжыңдады. Сөйтсек, Мәди өткен жылғы құрамда болып, отырыс-жиынның сәнін келтірсе керек. Сыртқа шыққан соң бәріміз суретке түстік. «Редакциядағы Жұматай бастаған жігіттерге біздің атымыздан сәлем айтқайсың», – деген тілекпен қайта атқа қондық.

...Алакөл ауданының шекаралық межесі аяқталысымен апшыны қуырып жүйтікпен жүрдек көлігімізбен көршілес Абай облысына ендік. Бірер сағаттан соң Үржар ауданының Шолпан ауылына жақындап, кіреберіс аркасынан өтіп, самаладай жарқыраған елді мекеннің орталық көшесіндегі еңселі үйдің ашық қақпасына ендік. Бізді елшідей күтіп алушылардың қарасы көп. Олардың дені – Ғабиденнің кластастары, туыстары мен көрші-көлемдер. Шаңырақ иесі Әміртай мен Қазия құрақ ұшып үйге кіруге шақырды. Төргі кең бөлмеге көл-көсір дастархан жайылыпты. Аз-кем амандық-саулық сұрасқаннан соң отырыс тізгінін ұтқыр сөзі мен әзіл-қалжыңы қатар жүретін Қанағат інім қолға алды.

Құрамға жаңадан қосылған мені «Ғабиденнің рухани ағасы, курстасы, күйеу жолдасы», ал Алмасты республикалық «Жас Алаш» газетінің бас редакторы, қаламгер, драматург деп, сондай-ақ ақын, «Аяғөз жаңалықтары» газетінің директор-бас редакторы Ермек Дайырбаевты таныстырып өтті. Не керек, отырыстың көркі қызып сала берді.

Ғабештің сонау 1971 жылы мектепті бітірген кластастары Бөкен мен Жексенбі, Жексенбай, Әміртайлар күлкіге көмдіретін небір қалжындардың тізгінін жіберіп, тиегін ағытты. Ғабиденнің асыға күткен мерейтойы

келіп жеткенін, оның оқуда озат болғанын, араларынан қара үзіп шығып ақын, қоғам қайраткері, танымал кәсіпкер, ауыл жанашыры, Атымтай жомарт атанғанын ризашылық пейілмен жеткізді. Айтары жоқ, қос тараптан ақ тілектер ақтарылды.

Қызықты қараңыз, дастархан иесі Қазияның туған күні Ғабиденмен қарайлас екен. Аралары бір күн. Қарындасымызға да құттықтауымызды жеткіздік. Әу бастан әншілік өнері бар Жексенбай ініміз музыкалық сүйемелдеусіз-ақ «Шырайлы Шолпан» әнін тамылжыта сырқады. Оның салған әні сыртқа да естіліп, Шолпан ауылының аспанында әуеледі. Келесі күні жолға шығар алдында Ғабештің кластас досы Бөкен қонақтарға дастарханынан дәм татқызды.

АҚЫН РУХЫНА ТАҒЗЫМ

Таңертеңгілік ұзын санымыз жиырмаға жетерліктей адам болып үш-төрт көлікпен ауылдан тысқары трасса бойындағы ауқымды бейітке бардық. Көзі жұмылғанша «туған жерім, сүйікті елім, ыстықсың маған, Шолпаным» деп өткен жалын жүректі, асау мінезді Ғабиден інімнің мәңгілік тұрағына айналған қасиетті топырақта үш ұрпақ жатты:

Сол жақтағы еңселі бейіт әкесі Садық Құлахметовтікі (1920 – 1976 жж.), іргесінде тұңғышы Мирзо (1976 – 1979 жж.), содан соң өзі Зейнел-Ғабиден (1955 – 2006 жж.), одан кейін анасы Нәбиә орын теуіпті.

Ажалға қимайтын, бірге тумаса да туғандай болған рухани інімнің бақылық болғанына да он тоғыз жыл өтіпті. Әртүрлі себептермен (хабары жетпегендіктен) көзі жұмылғанда жаназасына қатыса алмай, қабіріне топырақ сала алмаған едім. Арқама жүрген осы бір зілбатпан жүк ақын аруағына

құран бағыштап, сыртқары топырағына қол тигізгеннен соң барып қана жеңілдегендей болды. Іштей «Еліңді, жеріңді демеп, тілекші болып, тыныш дамылдағайсың! Рухани екінші өмірің жалғасады, өрісін кеңейтеді. Иманың жолдас болсын!» – деген дұғамызды айттық.

«Орталықтағы мектепке бет аларда өзің бас болып жеке қаражатыңмен салдырған, бертінде Шыңғыс балаң күрделі жөндеу жүргізген көк күмбезді мешітіңнің жанына сәл-пәл аялдадық. Кейінгі жас ұрпақты имандылыққа ұйытайық деген ниет-пейілің бүгінде жүзеге асқанына қуандық» - деп, риза көңілмен күбірледім іштей.

Сол күні кешкісін ауыл кафесінде үлкендерге дастархан жайылып, марқұмның аруағына құран бағышталды. Ауылдастардың ұйғарымымен орталық екі көшеге Садық ақсақал мен өзінің есімің беріліпті. Тәуба, шүкір дестік.

АЙДЫНҒА ҰМТЫЛҒАН «АҚ БАСТАУ»

Таңертеңгі сағат 10:00-де бізді «Жұзағаш» орта мектебінің кіре берісінде білім мекемесінің директоры Қарлығаш Тұрарбаева бастаған ұстаздар ұжымы мен жоғары сынып оқушылары: «*Хош келдіңіздер!*» – деп жадырай

қарсы алды. Негізгі шара басталғанға дейін ғимараттың екінші қабатының сол жағында орналасқан Өлкетану мұражайы мен Ғ.Құлахметов атындағы кабинетті араладық. Бұл жерде де қаламгер ініміздің портреттік нұр-дидары, кейінгіге қалдырған әдеби мұрасы (кітаптары, әр жылдағы газет-журналдарда жарық көрген жарияланымдары, тұтынған заттары т.б.) көзімізге оттай басылды. Көп кешікпей

холлда сол күнгі игі шараның ашылу салтанаты тебіреністі жағдайда өтті.

Жүргізуші әр өңірден келген сыйлы қонақтарды таныстырғаннан кейін аудандық білім басқармасының басшысы Ержан Шәкеев, ардагер ұстаз Аманғазы Оспанов құттықтау сөз сөйледі. Өршіл де лирик ақынның жүректі тербетер «Анама» өлеңіне шығарылған әсем әннің тұсауы кесілді (Ән авторы – әнші, композитор Дарын Шаяхметов). Қос етектегі ақ көйлек киген бір үйдің өнерлі үш перзенті, Абай облысы білім басқармасының Үржар ауданы білім бөлімінің «Абылай хан» атындағы орта мектептің 9 сынып оқушылары, облыстық, республикалық конкурстардың жеңімпаздары Айым, Гүлім, Нұрым Шәкеевалар әуезді әнді әуелете, тамылжыта сырқады. Ақынның ұлы Құлахметовтер әулетінің атынан мектепке

жаңа төрт тігін машинкасын сыйға тартты. Үлгерімі озат оқушыларға Ғ.Құлахметов атындағы шәкіртақы табыстады.

Төрт жыл қатарынан өтіп келе жатқан Үржар ауданы 8-11 сынып оқушылары арасындағы төрт бөлімнен тұратын «Ақ бастау» атты Ғ.Құлахмет оқулары мазмұндылығымен әрі көркемдігімен ерекшеленді. «Неңді сенің аңсаймын, бала шағым» ізімен ақын шығармасын жатқа оқу мен ғылыми жобадан тұратын тарау бойынша, «Ақын әлемі» – жас талапкерлердің «Жыр арнадым, ақын аға, өзіңе» арнау өлеңдерінен тұратын тарау бойынша, балғын суретшілердің «Бояулар сыр шертеді» сурет байқауында Сағыныш Мәулетова, Құттыбек Бейсенғазы, Айнұр Жұмағазиева, Еркеназ Демеева, Балауса Қуатқызы, Айбота Мәжит, Сесім Омар, Нұрай Тоқтарова т.б. оқушылар жеңімпаз атанды.

Өнер сайысына қатысқан өзге талапкерлер де ақшалай сыйлықтан, Алғыс хаттан құр алақан қалмады. Ең бағалысы қаламгердің «Жұртым деп жортқан бір жалғыз» хикаяты мен замандастар естелігінен тұратын «Ғабе» кітабы болды. Жас талапкер, 10 сынып оқушысы Кеусар Елеуенованың ақынға арнауындағы: «*Сіз Шолпансыз таң атқанда туатын...*» – бейнелі сипаттамасы жандүниемізді тебірентті. Мирас Қайратов есімді ұланымыз (8 сынып оқушысы) ақынның жиырма өлеңін мүдірмей жатқа айтатынымен алға озып, дара шықты.

Мектеп сахнасының сәні кірді. Ән сырқалды, күй күмбірледі, би биленді. Жиналғандар ұстаздар жайған дастарханнан дәм татты. Аптаның сенбісі он тоғыз жылдан бері дәстүрге айналған волейболдан ауданаралық ақынды еске алу турнирімен жалғасты. Осылайша шырайлы Шолпан ауылының ел-жұрты даңқты перзентіне ыстық ілтипат білдірді, асқан құрмет көрсетті.

Білім мекемесінің басшысы ата-аналар мен ауылдастар мектептің материалдық-техникалық базасын нығайтуға, ауылды көркейтуге, қайырымдылық көрсетуге сүбелі үлес қосып жүрген, үлкен жүректі азаматтар – Ғазиз бен Шыңғыс Ғабиденұлына шексіз алғыстарын айтып, ризашылықтарын білдірді. Өз туған топырағында қанат қаққан

мерейтойда ақын рухы шат болып, асқақтады, поэзия туы желбіреді. Игі шара алда да өркен жая бермек. Қимастықпен қоштасар сәтте Ғабиденнің кластастары: «*Жолыңыз келесі жылы да түссе, қыз жолдасты бірге ала келерсіз»,* – деп әзілдеді.

P.S. Сол жолы айтулы шараға Астанада іс сапарда болғандықтан қатыса алмаған Шыңғыс баламыз ізінше ата жұртына ат басын бұрыпты. Ел-жұртының қошеметіне бөленіп, «Үржар ауданының Құрметті азаматы» атанғаны бәрімізді ерекше қуантты.

Қараша ҚАРАМАН, журналист Алматы – Шолпан – Алматы.

Бейсенбі - Четверг, 12 маусым

05.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
06.00 Телехикая
«Пәленшеевтер-2»
07.00 «Оян!»
09.00 Мультсериал «Панда и киви»
09.30 Сериал «Зимородок-2»
11.30 «Тамаша»
12.00 President
12.15 «Әлеумет»
12.30 «ОйнаIQ»
13.30 Телехикая
«Тракторшының махаббаты»
15.00, 20.00 Телехикая «Бахар»
16.00 Сериал «У каждого своя ложь»
18.00 Новости
18.30 Жаңалықтар
19.00 Телехикая «Армандастар»
21.00 Сериал «Зимородок-2»
22.30 KeshREC
01.00 Сериал

06.00 «П@утина»
07.15 «ТАМАША CITY»
08.15 «Koremiz-ШОУ»
09.10 Модный приговор
10.00 Сериал «Рецепт любви»
14.00 «Новости»
14.15 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike»
18.30 «Басты жаңалықтар»
19.00 «Koremiz-ШОУ»
20.00 «Главные новости»
20.35 Сериал
00.35 Ночной кинотеатр.
01.35 «Новости»
01.55 «Жаңалықтар»
02.15 «П@утина»
03.10 «Басты жаңалықтар»
03.40 «Той базар»

07.05 «Кел, шырқайық!»
08.00, 03.00 “Өртенген сезім»
10.10»Было дело»
11.10 Встречная полоса
14.40 «Райское место», мелодрама
16.35 «Реальная мистика», реалити-шоу.
18.30 Қаралы жесір
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.30 «Шеф-4», криминальная драма
23.30 «Марашанец», остросюжетная драма.
01.30 «Катина любовь», мелодрама
05.20 «Кел, шырқайық!»
06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.15 «Саулықтың сыры»
09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы)
10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.30 Новости (Алматы облысы)
11.00 Новости (Жетісу облысы)

06.00, 04.00 «Әзіл студио»
06.30, 01.50 «31 әзіл»
07.00 «Күліп All»
07.30 «Тәтті шоу»
08.00 Мұрагерлер
09.00 Мультсериал «Великий Человек-паук»
10.00 Мультсериал
11.00 Пингины Мадагаскара
12.10 Худ. фильм
15.00 Фильм Черный ястреб
18.10 Худ. фильм
20.00 Информбюро (рус., каз.)
21.00 Худ. фильм
23.50 «Бозторғай» телехикаясы
02.50 «Time Vine» ойын-сауық
03.10 «Tik Tok show» ойын-сауық
03.30, 05.00 What's up?
04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина
05.20 «Ризамын» ойын-сауық

06.02 Телехикая «Ағайынды»
07.00 Телехикая «Сезім үшін»
08.00, 18.20 Телехикая «Ақ пен Қара»
09.00 «Жарқыраған жұлдыз»
10.00, 20.00 Сериал «Великолепный век. Көсем»
11.00, 21.00 Сериал «Бесценное время»
12.00 Таудағы тылсым
15.00 Сериал «Тройная защита»
16.00, 22.00 Сериал «1001 НОЧЬ»
18.00 Жаңалықтар
19.30 Новости
23.40 Сериал «Султан Разия»
00.40 Жаңалықтар
01.00 Новости
01.30 Здоровье с Айнур Тажиной
02.00 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
03.00 «Жұлдызды шаңырақта»
03.40 Q-елі
04.40 Телехикая
05.10 Телехикая «Дем, соңғы үміт»
05.53 Үзіліс

07.05 «Әнім Сен Едің»
07.30 «Кел, шырайық»
09.20 «Қаралы жесір»
10.30 «Весна запоздалая»
14.10 «Райское место»

06.00 «Той базар»
07.30 «Паутина»
09.15 «Воскресные беседы»
09.30 «Повора на колесах»
10.15 «Дело житейские-4 »
14.05 «Жены на тропе войны»
18.00 «Мальчики-девочки»
20.00 «Аналитика»
20.45 «Сводная»
00.40 «Что? Где? Когда?»
02.35 «Паутина»
03.25«Той базар»

07.05 «Әнім Сен Едің»
07.30 «Кел, шырайық»
09.20 «Қаралы жесір»
10.30 «Весна запоздалая»
14.10 «Райское место»

Жексенбі - Воскресенье, 15 маусым

05.00 «Jeti qazyna»
07.00 «Вальс» Нұрболат Абдуллин концерт
09.00 «Новый век медицины»
09.30 «Индюки, Назад в будущее»
10.30 «Союз зверей»
12.00 «Мой Хатико»
14.00 «Азамат»
15.15 «Кеш жарық!»
16.30 «Дастиш Фантастиш»
18.00 «7 күн»
18.45 «Народный контроль»
19.00 «Алғашқы»
20.00 «Қызық таймс»
21.00 «Друзья на свою голову»
23.00 «Жар-Жар»

06.00 «Той базар»
07.30 «Паутина»
09.15 «Воскресные беседы»
09.30 «Повора на колесах»
10.15 «Дело житейские-4 »
14.05 «Жены на тропе войны»
18.00 «Мальчики-девочки»
20.00 «Аналитика»
20.45 «Сводная»
00.40 «Что? Где? Когда?»
02.35 «Паутина»
03.25«Той базар»

07.05 «Әнім Сен Едің»
07.30 «Кел, шырайық»
09.20 «Қаралы жесір»
10.30 «Весна запоздалая»
14.10 «Райское место»

Жұма - Пятница, 13 маусым

05.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
06.00 «Пәленшеевтер-3»
07.00 «Оян!»
09.00 «Питэр Пэн»
09.30 «Зимородок-2»
11.30 «Неосеть»
11.50 «Дәстүр»
12.30 «Детектив Әже»
13.30 «Тракторшының махаббаты»
15.00,20.00 «Бахар»
16.00 «У каждого своя ложь»
18.00 Новости
18.30 Жаңалықтар
19.00 «Алғашқы»
21.00 «Бесбармақ»
22.30 «ОйнаIQ»
01.00 «Перекресток»

06.00 «П@утина»
07.15 «Той базар»
08.10 «Koremiz-шоу»
09.10 «Жить здорово»
10.00 «Давай поженимся»
10.55 «С кем поведешься»
14.30 «Qoslike»
18.30 «Басты жаңалықтар»
20.00 «Главные новости»
20.30 «Парламент онлайн»
20.55 «Поле чудес»
22.10 «Чингачгук»
02.15 «Новости»
02.35 «Жаңалықтар»
02.45 «Пусть говорят»
02.55 «П@утина»
03.40 «Басты жаңалықтар»

07.05 Кешкі жаңалықтар
07.25 «Өртенген сезім»
08.00 «Қараулы Жесір»
09.10 «Вечерние Новости»
09.40 «Было Дело»
10.30 «Шеф-4»
12.30 «Марашанец»
14.30 «Райское место»
16.30 «Реальная мистика»
18.30 «Қаралы Жесір»
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.30 «Морская Заморская»
01.00 «Катина любовь»
02.35 «Өртенген Сезім»
05.20 «Кел, шырайық»
06.10 Кешкі жаңалықтар

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.15 «Саулықтың сыры»
09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы)
10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.30 Новости (Алматы облысы)
11.00 Новости (Жетісу облысы)
11.30 «Ой-сарап»
12.00 «Ұлт ұяты»

06.00,04.00 «Әзіл студио»
06.30 «31 әзіл»
06.50,20.00 Информбюро
08.00,01.00 «Мұрагерлер»
09.30 «Великий человек-паук»
10.00 «Кунг Фу Панда»
11.00 «Пингины Мадагаскар»
11.30 «Губка боб»
13.00 «Неоспоримый-3»
15.10 «Специальное Задание»
17.20 «Земное Ядро»
21.00 «Крид:Наследие Рокки»
23.50 «Бозторғай»
02.00 «Тамаша live»
03.00 «Time vine»
03.20 Тик ток шоу
03.40,05.00 What 's up?
04.20 «1001 Әзіл»
04.30 «BALA BATLLE»
05.20 «Ризамын»

06.02 «Ағайынды »
07.00 «Сезім үшін »
08.00,18.20 «Ақ пен Қара»
09.00, 00.40 Жаңалықтар
09.30,01.00 Новости
10.00,20.00 «Великолепный век.Көсем»
11.00,21.00 «Бесценное время»
12.00 «Таудағы Тылсым»
13.00 Алдараспан
15.00 «Тройная защита»
16.00,22.00 «1001-түн»
18.00 Жаңалықтар
19.30 Новости
23.40 «Динара Сатжан»
01.30 Здоровье с Айнур Тажиной
02.00 «Айгерім Сейфолланың сырласуы»
03.00 «Жұлдызды шаңырақта»
03.40 Q-елі
04.40 «Ата-ана. Бала-шаға»
05.10 «Серпін»
05.53 Үзіліс

06.00,05.00 «Әзіл студио»
07.00 «Күліп All»
07.30 «Тәтті шоу»
08.00 «Великий человек паук»
09.00,10.25 «Губка боб»
09.30 «Готовим с Адель»

06.02 «Тақиясыз періште»
07.30 «Жұлдыздар шеруі»

Сенбі - Суббота, 14 маусым

05.00 «Jeti qazyna»
07.00 «Отаным менің»
09.30 «Культурный контекст»
10.00 «Индюки: Назад в будущее »
11.30 «Фиш и Чипси»
12.00 «Друзья на свою голову»
14.00 «XXI ғасыр көшбасшысы»
15.00 «Қызық таймс»
16.15 «Жар жар»
18.00 «7күн»
18.45 «Біздің назарда»
19.00 «Кеш жарық!»
21.00 «Мой Хатико»
23.00 «Дастиш Фантастиш»
00.30 «Әке бақыты»

06.00 «Той базар»
07.50 «П@утина»
09.40 «Қаймақ»
10.15 «Дела житейские-3»
14.05 «Пуанты для Плюшки»
18.00 «Перепой звезду»
20.00 «Асау жаңалықтар»
20.30 «Заң мен ел»
20.55 «Жены на тропе войны»
00.45 «Домовой»
02.50 «П@утина»
03.40 «Той базар»

07.05 «Мерекелік концерт»
07.20 «Кел , шырқайық!»
08.10 «Қаралы жесір»
09.20 Вечерние Новости
09.50 «Морская Заморская»
13.10 «Райское место»
15.00 Әділ мен Дананың ән шашуы
18.30 «Қаралы Жесір»
20.30 «Весна Запоздалая»
00.10 «Катина любовь»
01.40 «Тікбақай Келін»
03.10 «Кел,шырқайық !»
04.00 «Әнім Сен Едің»
04.40 Әділ мен Дананың ән шашуы

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық»
09.15 «Саулықтың сыры»
09.30 Жаңалықтар (Алматы облысы)
10.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.30 Новости (Алматы облысы)
11.00 Новости (Жетісу облысы)
11.30 «Ой-сарап»
12.00 «Біздің толқын»
12.50 «Саулықтың сыры»

06.00,04.40 «Әзіл студио»
07.00 «Күліп all»
07.30 «Тәтті шоу»
08.00 «Великий человек-паук»
09.00 «Губка боб»
09.30 «Готовим с Адель»
10.00 «Алдараспан»
12.00 «Біз екеуміз»
14.20 «Облачно, возможно осадки в виде фрикаделек»
16.20 «Гарфилд»
18.10 «Тайна печати Дракона»
20.40 «Алита:Боевой Ангел»
23.10 «Земное Ядро»
01.50 «Bizdin Show»
03.00 «31 әзіл»
03.30 «Тик ток» шоу
04.00 «Тамаша лайф»
05.00 «1001 әзіл»
05.10 BALA BATTLE
05.30 What's up?

06.02 «Тақиясыз періште»
07.20 «Беу туған жер»
09.40 «Цифровая гигиена»
10.00 «Великолепный век. Көсем»
12.30,21.00 «Бесценное время»
13.30 «Шаншар»
16.00,22.00 «1001 ночь»
18.10 «Жарқыраған жұлдыз»
19.00 «Университет Монстров»
23.00 «Ты мой дом»
01.00 Айнур Тажина
02.00 «Q-елі»
03.00 Қызықты Weekend
03.40 «Жұлдызды шаңырақта»
04.40 «Ата-ана.Бала-шаға»
05.10 «Серпін»
05.58 «Үзіліс»

06.00,05.00 «Әзіл студио»
07.00 «Күліп All»
07.30 «Тәтті шоу»
08.00 «Великий человек паук»
09.00,10.25 «Губка боб»
09.30 «Готовим с Адель»

06.02 «Тақиясыз періште»
07.30 «Жұлдыздар шеруі»

10.00 «Телебинго»
10.50 «Облачно, осадки в виде фрикаделек»
12.50 «Гарфильд»
14.40 «Тайна Печати Драконов»
17.40 «Алита, Боевой Ангел»
20.10 «Призрачный гонщик»
22.30 «Крид: наследие Рокки»
01.20 «Bizdin show»
02.30 «31 әзіл»
03.00 «Тик ток» шоу
03.30 «Тайм вайн»
03.50 «1001 әзіл»
04.00 «BALA BATTLE»
04.30 «What's up?»
05.00 «Әзіл студио»
05.30 «Ризамын»

06.02 «Тақиясыз періште»
07.30 «Жұлдыздар шеруі»

ЖАҢА АЛАҢ АШЫЛДЫ

1 МАУСЫМ – ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАЛАЛАРДЫ ҚОРҒАУ КҮНІНЕ ОРАЙ КӨКСУ АУДАНЫНЫҢ АЙНАБҰЛАҚ АУЫЛДЫҚ ОКРУГИНЕ ҚАРАСТЫ ПЧ-45 АУЫЛЫНДА БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН ЖАҢА ОЙЫН АЛАҢЫНЫҢ АШЫЛУ САЛТАНАТЫ ӨТТІ.

Шараға аудан әкімінің орынбасары Серік Дюсебайұлы қатысып, ауыл тұрғындарын мерекемен құттықтап, балаларға ізгі тілектерін жеткізіп, балалардың қауіпсіз әрі бақытты ортада өсуі – баршамыздың басты мақсатымыз екенін айтып өтті.

Ашылу салтанаты барысында балаларға түрлі сый-сияпаттар табысталып, ойыншықтар мен доптар таратылды. Сонымен қатар, аудан өнерпаздарының концерті мерекеге ерекше қуаныш пен шаттық сыйлады. Жаңа ойын алаңы балаларға бос уақыттарын көңілді, пайда-

лы әрі қауіпсіз өткізуге мүмкіндік береді. Бұл бастама олардың денсаулығын нығайтып, шығармашылық қабілеттерін дамытуға септігін тигізеді.

Жалпы ауданы 861 шаршы метрді құрайтын ойын алаңына аудандық бюджеттен қаражат бөлініп, мемлекеттік сатып алу конкурсы нәтижесінде «НацСтрой-Лидер» ЖШС жеңімпаз атанды. Құрылыс жұмыстары 1 сәуірде басталып, 15 сәуірде толығымен аяқталды. Көксу ауданы әкімдігі балалардың жарқын болашағы үшін осындай маңызды жобаларды алдағы уақытта да жүзеге асыруды жоспарлап отыр.

1 МАУСЫМ – ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАЛАЛАРДЫ ҚОРҒАУ КҮНІНЕ ОРАЙ БАЛПЫҚ БИ АУЫЛЫНДА «АСЫЛХАН – АДИ» ЖЕКЕМЕНШІК БАЛАБАҚШАСЫНЫҢ САЛТАНАТТЫ АШЫЛУЫ ӨТТІ.

БАЛАБАҚША АШЫЛДЫ

1 МАУСЫМ – ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАЛАЛАРДЫ ҚОРҒАУ КҮНІНЕ ОРАЙ, М.СЕҒІРБАЕВ АТЫНДАҒЫ САЯБАҚТА «БІЗ БАҚЫТТЫ БАЛАМЫЗ» АТТЫ ЕРЕКШЕ МЕРЕКЕЛІК ШАРА ҰЙЫМДАСТЫРЫЛДЫ.

Іс-шараға аудан әкімі Дәулет Кенжеханұлы Халелов қатысып, бүлдіршіндерді құттықтап, оларға ашық аспан, мықты денсаулық және бақытты балалық шақ тіледі. Сонымен қатар, балаларға сый-сияпаттар табысталды.

Мереке аясында: Ауданның кішкентай өнерпаздары концерттік бағдарлама ұсынды; Спорттық ойындар мен жарыстар өткізілді; Аниматорлар балаларды көңілдендірді; Тегін балмұздақ таратылды; Сыйлықтар мен тосын-сыйлар үлестірілді; Батут, велосипед, пойыз секілді ойын-сауық құралдары тегін ұсынылды.

Балалардың шат күлкісі мен қуанышы бұл күнді шынайы мерекеге айналдырды.

Шараға аудан әкімі Дәулет Кенжеханұлы қатысып, бүлдіршіндерді айтулы мерекемен құттықтап, ізгі тілегін білдірді. Сонымен қатар, ауыл ақсақалы балаларға ақ батасын беріп, балабақшаның лентасы салтанатты түрде кесілді.

Шара соңы бүлдіршіндердің концерттік бағдарламасымен жалғасып, қонақтарға көтеріңкі көңіл күй сыйлады.

Жаңа балабақша ауылдағы бүлдіршіндерге сапалы тәрбие мен білім беру үшін ашылып отыр.

Зарина БЫЖЫБЕК

ЕСКЕЛДІ АУДАНЫ

МЕКТЕПТЕР ҚҰРЫЛЫСЫ НАЗАРДА

2025 ЖЫЛДЫҢ 3 МАУСЫМЫНДА ЕСКЕЛДІ АУДАНЫ ӘКІМІНІҢ ОРЫНБАСАРЫ ЖАНАР ҚАНАТҚЫЗЫ ЖҰМЫС САПАРЫМЕН АУДАН АУМАҒЫНДАҒЫ БІРҚАТАР БІЛІМ БЕРУ МЕКЕМЕЛЕРІН АРАЛАП, ОҚУ ОРЫНДАРЫНЫҢ ЖАҢА ОҚУ ЖЫЛЫНА ДАЙЫНДЫҒЫН БАҚЫЛАП ҚАЙТТЫ.

Аудан әкімінің орынбасары сапар барысында мектеп ұжымдарымен кездесіп, білім беру мекемелерінің жағдайын жақсарту мақсатында атқарылып жатқан жұмыстардың маңыздылығына тоқталды. Сондай-ақ, оқушылардың білім алуы үшін қолайлы және қауіпсіз орта қалыптастыру – басты міндет екенін баса айтты.

Ж. Қанатқызы алғашқы нысан ретінде Бақтыбай ауылдық округіндегі Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектептің жағдайын бақылауға алды. Мұнда жүргізіліп жатқан күрделі жөндеу жұмысының жай күйімен танысып, сапасына ерекше назар аударды.

Келесі кезекте Бақтыбай атындағы орта мектептің аумағында санитарлық тазалық пен көгалдандыру жұмыстары бақыланып, жұмысшыларға мектеп айналасындағы тазалық жағдайы бойынша бірқатар ескерту мен нақты ұсыныс айтылды.

Әкім орынбасары Қарабұлақ ауылындағы Қарабұлақ орта мектебіне де арнайы барып, ондағы күрделі жөндеу жұмыстарының сапасын тексерді. Мектептің ішкі инфрақұрылымы, қауіпсіздік талаптарының сақталуы, сыныптардың маңызды құралдармен жабдықтануы назарға алынды.

Бұл жұмыс сапары аудан әкімдігі тарапынан білім беру мекемелеріне тұрақты бақылау жүргізіліп отырғанын көрсетеді. Алдағы уақытта да мектептердің материалдық-техникалық базасын жақсарту және жаңа оқу жылына сапалы дайындық жасау бағытындағы шаралар жалғасын тауып, жұмыстар нақты нәтиже берер деген үміттеміз.

ҚҰҚЫҚТЫҚ КӨМЕК КӨРСЕТІЛДІ

ЕЛІМІЗДЕ ХАЛЫҚТЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ САУАТТЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ МАҚСАТЫНДА ӨТКІЗІЛІП КЕЛЕ ЖАТҚАН «ХАЛЫҚ ЗАҢГЕРІ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АКЦИЯСЫ 30 МАМЫР КҮНІ ЕСКЕЛДІ АУДАНЫНДА ҰЙЫМДАСТЫРЫЛДЫ. СЕРВИСТІК ӘКІМДІКТЕ ӨТКІЗІЛГЕН ЖИЫНДА ЖЕРГІЛІКТІ ТҰРҒЫНДАР ЗАҢГЕРЛЕРДЕН ТЕГІН КЕҢЕС АЛУ МҮМКІНДІГІНЕ ИЕ БОЛДЫ.

Аталған акцияның мақсаты – азаматтарға құқықтық көмек көрсету арқылы олардың заңдық сауаттылығын арттыру және күнделікті өмірде туындайтын құқықтық мәселелерді шешуге жәрдемдесу. Сала мамандарының айтуынша, мұндай акциялар халықтың құқықтық мәдениетін көтеріп, әлеуметтік шиеленістердің алдын алуға септігін тигізеді.

Іс-шараға аудан әкімдігінің бөлім басшылары, ҚР мемлекеттік органдарының өкілдері, кәсіби заңгерлер мен адвокаттар қатысып, тұрғындарды жеке қабылдады. Келушілер тұрғын үй, жер қатынастары, әлеуметтік төлемдер, еңбек және отбасылық құқыққа қатысты сауалдарына нақты жауап алды.

Акция барысында мемлекеттік қызметтер саласының мамандары тұрғындарға көрсетілетін қызмет түрлері, олардың рәсімделу тәртібі мен қолжетімділігі туралы кеңес берді. Бұл – азаматтарға мемлекеттік жүйемен тиімді өзара әрекет жасауға жол ашты.

Жергілікті тұрғындардың оң бағасына ие болған осы тектес акциялар алдағы уақытта да жалғасын табады деп күтілуде.

Гүлнұр ЕРМҰХАНҚЫЗЫ

БАЛАЛАР – БІЗДІҢ БОЛАШАҒЫМЫЗ

1 МАУСЫМ - ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАЛАЛАРДЫ ҚОРҒАУ КҮНІНЕ ОРАЙ 3-ШІ БӨЛІМШЕДЕГІ № 7 КІТАПХАНА ФИЛИАЛЫНДА 2025 ЖЫЛҒЫ 30 МАМЫР КҮНІБҮЛДІРШІНДЕРМЕНМЕКТЕПОҚУШЫЛАРЫАРАСЫНДАЕРКІНФОРМАТТА «БІЗ – БАҚЫТТЫ БАЛДЫРҒАН» АТТЫ OPEN AIR ӨТКІЗІЛДІ.

Іс-шара барысында «Өлең мен би - көңілді күй» айдарында 5-сынып оқушысы Рысбек Каусар Мағжан Жұмабаевтың «Мен жастарға сенемін», Асет Әбдіқадыр Мұқағали Мақатаевтың «Үш бақытым», Асет Айнұр Сұлтан Қалиұлының «Ана тілі», Тиунова Анжелика және т.б. оқушылар өздігінше даярлап келген ақындардың шығармашылығын мәнерлеп жатқа оқыды.

Серікқазы Анель мен Азаматқызы Амина «Қазақ биін» мың бұрала биледі. «Менің достарым!» атты асфальтқа сурет салу байқауы және ұлдар арасында «Ұлттық ойын ұмытылмасын» атты арқан тартудан жарысқа түссе, қыздар арасында «Кім жылдам?» жарысы өткізілді. Жиынның мақсаты балаларға шын көңілден мерекелік көңіл-күй сыйлай отырып, олардың жеке қасиеттерін дамыту, бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу. Шара соңында кітапханашы К.Жұмаділқызы мерекеге қатысушыларға жүрекжарды ақ тілегін білдіріп, жақсы сурет салған, жақсы өнер көрсеткен балаларды марапаттады. Кейін бүлдіршіндерге балмұздақ таратылды.

Күміс ЖҰМАДІЛҚЫЗЫ,
3-ші бөлімшедегі №7 кітапхана филиалының кітапханашысы,
Талдықорған қаласы

ДЕНСАУЛЫҚ

«АИТВ/ЖИТС НАЗАРДА!»

Жастар арасында АИТВ/ЖИТС-тің алдын алу – маңызды міндеттердің бірі, себебі жасөспірімдер мен жастар қорғалмаған жыныстық қатынас, есірткі қолдану, ақпараттың жеткіліксіздігі, стигмадан қорқу және медициналық қызметтерге шектеулі қолжетімділік сияқты факторларға байланысты ерекше осал топқа жатады.

Жастар – алдын алу бағдарламаларының негізгі нысаналы тобы, өйткені ерте жастан бастап ақпараттандыру болашақта инфекцияның таралу қаупін айтарлықтай төмендетеді. Тиімді алдын алу тек ақпарат берумен шектелмей, қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыруды да қажет етеді.

12 жылдық тәжірибесі бар «ҚОС ҚАНАТ ЖЕТИСУ» қоғамдық бірлестігі Талдықорған қаласы әкімдігінің «Ішкі саясат бөлімі» мемлекеттік мекемесінің қолдауымен «АИТВ/ЖИТС назарда!» жобасын жүзеге асыруда. Жоба ең осал топ – жасөспірімдерге бағытталған.

Жоба психологы Елена Пискунова атап өткендей, жастарға жыныстық өмір басталғанға дейін нақты әрі сенімді ақпарат беру өте маңызды. Өлемдік тәжірибе көрсеткендей, «ақпарат – мотивация – мінез-құлық» әдісі тиімді болып саналады. Бұл тәсілге негізделген тренингтер тек білім беріп қана қоймай, сонымен қатар құрдастарының қысымына төтеп беру және қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын дамытуға көмектеседі.

Жыл соңына дейін Талдықорған қаласындағы мектептер мен колледждерде АИТВ-ның алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі облыстық орталықпен бірлесіп 15 іс-шара өткізу жоспарланған.

Талдықорған қаласындағы «Ардагерлер саябағында» «ҚОС ҚАНАТ ЖЕТИСУ» қоғамдық бірлестігінің ұйымдастыруымен және қалалық ішкі саясат бөлімінің қолдауымен ВИЧ/СПИД-тің алдын алуға бағытталған танымдық акция өтті. Іс-шараның мақсаты – жастар арасында ВИЧ туралы ақпараттандыруды арттыру, жұғу жолдары мен қорғану тәсілдерін түсіндіру, салауатты өмір салтын насихаттау.

«ВИЧ/СПИД – БІЛУ ЖӘНЕ ҚОРЫҚПАУ»

Акцияға қала колледждерінің студенттері қатысып, теориялық білім алып қана қоймай, интерактивті ойындар, ребустар мен викториналар арқылы білімдерін бекітті. Көркемсурет мектебі оқушылары ВИЧ-тің алдын алу тақырыбында суреттер көрмесін ұйымдастырды.

Іс-шара барысында №2 қалалық емхананың және Облыстық ВИЧ-тің алдын алу орталығының мамандары қатысып, қатысушыларға алғашқы медициналық көмек көрсетіп, экспресс-тесттен анонимді түрде тегін өтуге мүмкіндік берді.

Акция достық және белсенді атмосферада өтті. Белсенді қатысушыларға сыйлықтар табысталды. Бұл шара жастардың денсаулығына деген жауапкершілігін арттырып, ВИЧ-пен күресте маңызды қадам болды.

«ҚОС ҚАНАТ ЖЕТИСУ» бірлестігі жасөспірімдерге жыныстық жолмен берілетін инфекциялар, соның ішінде ВИЧ туралы дұрыс ақпарат беруді өз қызметінің басты бағыты ретінде көреді. Ұйым жастар арасында сауаттылық пен жауапкершілікті қалыптастыру үшін оқу орындарында ақпараттық кездесулер мен тренингтер өткізуді жалғастыруда.

ҚАУІПТІҢ АЛДЫН АЛУ - ЖАСТАРДЫ ОТБАСЫЛЫҚ ЗОРЛЫҚ-ЗОМБЫЛЫҚТАН ҚОРҒАУ

Соңғы бес жылда Қазақстанда отбасылық-тұрмыстық саладағы қылмыстық құқық бұзушылықтар екі еседен астам өсті. «БҰҰ-әйелдер» құрылымының деректеріне сәйкес, Жетісу облысында мұндай құқық бұзушылықтардың 29%-ға артқаны тіркелді. Бұл – алаңдатарлық статистика.

Жастар арасындағы отбасылық зорлық-зомбылықтың алдын алу – бүгінгі қоғам үшін аса маңызды. Бұл мынадай себептерге байланысты: Қауіпсіздік пен құқықтарды қорғау – жастар жиі зорлық-зомбылықтың құрбанына айналады. Салауатты қарым-қатынасты қалыптастыру – зорлық-зомбылықтың алдын алу олардың психологиялық әл-ауқатына оң әсер етеді. Әлеуметтік мәселелерді азайту – заң бұзушылықтар, агрес-

сия және психикалық денсаулық проблемаларының алдын алуға ықпал етеді. Білім беру және ақпараттандыру – зорлықтың зияны туралы хабардарлықты арттырады. Қауіпсіз орта құру – жастардың қорқынышсыз өсуіне жағдай жасайды.

Осы мақсатта «ҚОС ҚАНАТ ЖЕТИСУ» қоғамдық бірлестігі жастармен тәрбиелік және білім беру бағытында жұмыс жүргізуде. Жоба аясында оқушылар мен студенттерге арналған арнайы модуль

әзірленген. Ол келесі блоктардан тұрады:

Лекция және пікірталас: «Зорлық құрбаны болмау жолдары», «Зорлық қай жерде болуы мүмкін?»

Топпен жұмыс: «Қайда көмек сұрауға болады?»

Рөлдік ойындар: «Қауіп төнуі мүмкін жағдайлар», «Қиын жағдайдан шығу жолдары».

Ақпараттық бөлім: «Зорлық үшін заң бойынша жауапкершілік».

Іс-шара соңында қатысушыларға маңызды:

- Үйден қашпаңыз – бұл қылмыстық ортаға тап болу қаупін арттырады;

- Бейтаныс жерлер мен адамдар-

дан сақ болыңыз;

- Бейтаныс адамдардың суретке түсіру ұсынысына келіспеңіз;

- Бөгде адамдардың көлігіне отырмаңыз;

- Досыңызбен бірге жүріңіз, топпен серуендеңіз;

- Ата-анаңызға қайда баратыныңызды әрқашан хабарлаңыз;

- Біреу сізге тиіссе – бірден қарсылық білдіріңіз;

- Ішкі түйсігіңізге сеніңіз – ол қауіпті сезінуі мүмкін деген сияқты кеңестер беріледі.

Жоба Талдықорған қаласы ішкі саясат бөлімі мемлекеттік әлеуметтік тапсырысы аясында жүзеге асырылуда.

4 ИЮНЯ - ДЕНЬ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СИМВОЛОВ РК

ОЛИЦЕТВОРЯЮТ ИДЕНТИЧНОСТЬ И СУВЕРЕНИТЕТ ГОСУДАРСТВА

В НАШЕЙ СТРАНЕ 4 ИЮНЯ ШИРОКО ОТМЕЧЕНО «ДЕНЬ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СИМВОЛОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН», КОТОРЫЙ ОФИЦИАЛЬНО ЗАКРЕПЛЕН В КОНСТИТУЦИОННОМ ЗАКОНЕ «О ГОСУДАРСТВЕННЫХ СИМВОЛАХ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН» И ПРАЗДНУЕТСЯ В КАЗАХСТАНЕ С 2007 ГОДА. ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СИМВОЛЫ КАЗАХСТАНА ПРОСЛАВЛЯЮТ СТРАНУ И ЕЕ НАРОД. ОНИ ОТЛИЧАЮТСЯ УНИКАЛЬНЫМ ДИЗАЙНОМ, СИМВОЛИЗМОМ, ОБЛАДАЮТ ДУХОВНОЙ И КУЛЬТУРНОЙ ЦЕННОСТЬЮ. ИСТОРИЯ ГЛАВНЫХ СИМВОЛОВ СТРАНЫ, ТО, КАК ОНИ ВЫГЛЯДЯТ И ЧТО ВОПЛОЩАЮТ, ОТРАЖЕНО В ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫХ АКТАХ И НА ПРЕЗИДЕНТСКОМ ИНФОРМАЦИОННОМ РЕСУРСЕ.

Государственные символы — это один из неотъемлемых атрибутов любого государства, олицетворяющих его идентичность и суверенитет. И у нас после того как наше государство объявило свою независимость 4 июня 1992 года были приняты Государственные символы Казахстана. К ним относятся флаг, герб и гимн. Государственные символы — это не просто официальные атрибуты. Это визуальные и звуковые образы, которые объединяют миллионы казахстанцев, укрепляют чувство принадлежности к великой стране и передают преемственность поколений.

Что означают государственные символы Казахстана? Каждый символ указывает на то, что Казахстан — свободная единая нация, независимо от национальности и происхождения. Каждый

гражданин — важное звено, без которого дальнейшее развитие невозможно. Символы олицетворяют дружелюбное отношение к остальным народам в мире, суверенитет, независимость, благополучие, мужество, силу, стремление к развитию и равенству с другими странами.

Надо отметить, что в истории независимого Казахстана государственный гимн страны утверждался дважды: в 1992 и в 2006 годах. В целях популяризации звуковой символики страны в 2006 году был принят новый государственный гимн. Его основой стала популярная в народе патриотическая песня «Менің Қазақстаным»

Ранее в июне 2022 года Глава государства К.К.Токаев заявил о необходимости ужесточить законодательство об использовании государственных символов и проводить широкую разъяснительную работу с

молодежью.

Наказание за надругательство над государственными символами предусмотрено статьей 372 Уголовного кодекса РК. В частности, согласно настоящей статье надругательство над государственными символами Республики Казахстан — наказывается штрафом в размере до трех тысяч месячных расчетных показателей либо ис-

правительными работами в том же размере, либо привлечением к общественным работам на срок до девятисот часов, либо ограничением свободы на срок до двух лет, либо лишением свободы на тот же срок.

Анар ТОХТЫБАКИЕВА,
судья Илийского районного суда
Алматинской области.

КОРРУПЦИЯ

РАБОТА ВЕДЕТСЯ НЕПРЕРЫВНО И ПОСТОЯННО

В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ РАБОТА ПО УСИЛЕНИЮ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ ВЕДЕТСЯ НЕПРЕРЫВНО И ПОСТОЯННО СОВЕРШЕНСТВУЕТСЯ. В МИРЕ НЕТ УНИКАЛЬНОГО НАБОРА МЕХАНИЗМОВ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ, КОТОРЫЙ ОПТИМАЛЕН ДЛЯ ВСЕХ СТРАН. О НЕОБХОДИМОСТИ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ ГОВОРЯТ И ПОЛИТИКИ, И ВЫСШИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ЧИНОВНИКИ,

ТАКЖЕ БОРЬБА С КОРРУПЦИЕЙ ОПРЕДЕЛЕНА В КАЧЕСТВЕ ОДНОГО ИЗ ОСНОВНЫХ ПРИОРИТЕТОВ И ДЛЯ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ. ВМЕСТЕ С ТЕМ, ПОМИМО СТРАТЕГИЧЕСКИХ НАПРАВЛЕНИЙ, ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ОРГАНАМИ НА ПОСТОЯННОЙ ОСНОВЕ ПРОВОДЯТСЯ КОМПЛЕКС МЕР ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И НЕДОПУЩЕНИЮ ПРОЯВЛЕНИЙ КОРРУПЦИИ, ТАК КАК КОРРУПЦИЯ, КАК СОЦИАЛЬНОЕ ЯВЛЕНИЕ ОКАЗЫВАЕТ НЕГАТИВНОЕ ВЛИЯНИЕ НА ИМИДЖ ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ, ПОДРЫВАЕТ ДОВЕРИЕ ГРАЖДАН.

Одним из ключевых акторов в противодействии коррупции является гражданское общество, состоящее из частного сектора, общественных организаций, религиозных деятелей, прессы, профессиональных организаций и, конечно же, из рядовых граждан, ежедневно испытывающих на себе последствия коррупции. Не секрет, что сегодня коррупция превратилась в проблему национальной безопасности, в одно из главных препятствий для развития страны. Сложившаяся ситуация усугубляется ещё и сформировавшимся в Казахстане общественно-политическим феноменом, получившим название «дефицит доверия». Так, по результатам исследований разных социологических центров уровень доверия общества практически ко всем политическим и государственным институтам является устойчиво низ-

ким.

В 2022-м — указом президента РК Касым-Жомарта Токаева была утверждена Концепция антикоррупционной политики на 2022—2026 годы. В документе отмечается, что в борьбу с коррупцией активно вовлекается гражданское общество — через антикоррупционное просвещение и создание атмосферы нулевой терпимости к любым её проявлениям. При этом образуется парадокс: некоторые казахстанцы по-прежнему предпочитают откупиться от неприятной ситуации деньгами, тем самым только усугубляя ситуацию с коррупцией в стране.

Абыйлай ЕРАСЫЛ,
судебный пристав Талдыкорганского городского суда.

БЕРЕГИСЬ ПОЕЗДА!

СТРОГО СОБЛЮДАЙТЕ МЕРЫ БЕЗОПАСНОСТИ

Железнодорожный путь является зоной повышенной опасности — интенсивное движение поездов, маневровые перемещения создают опасность при нахождении на железнодорожном пути. Особенно она опасна для детей, детские шалости, невнимательность, которые приводят к трагическим последствиям, а также из-за халатности родителей и взрослых, оставляющих малолетних детей без присмотра.

несмотря на запрещающие показания переездной сигнализации, а также закрытые шлагбаумы, следует автотранспорт без остановки. Железнодорожный переезд — один из сложных и опасных участков дороги, требующий сосредоточенного внимания и строгого соблюдения правил дорожного движения. Будьте внимательнее, пересекайте его, только убедившись в отсутствии приближающегося поезда.

Анализ состояния безопасности движения поездов вызывает серьезную обеспокоенность, так как увеличивается количество экстренных торможений поездов из-за внезапного выхода безнадзорного скота на железнодорожный путь. Безнадзорно пасущийся скот вблизи железной дороги нередко становится причиной нарушения нормальной работы железнодорожного транспорта, это приводит к задержке поездов, порче локомотивов и вагонов, к несвоевременной доставке пассажиров и, самое главное, опасно для жизни пассажиров. В

очередной раз напоминаем: железная дорога — это зона повышенной опасности! Выпас скота должен проходить под присмотром пастуха или на привязи.

При нарушении правил выпаса скота (вблизи железнодорожных путей, тем самым создается угроза безопасности движения на ж/д транспорте) на владельцев скота будет налагаться административный штраф действующим законодательством Республики Казахстан. За бесконтрольное нахождение скота на железнодорожных путях и вблизи железной дороги предусмотрена административная, гражданская и уголовная ответственность для собственников скота, в том числе:

— ст. 559 ч.1 Кодекса Республики Казахстан об административных правонарушениях предусматривает наложение штрафа за нарушение «Правил проезда гужевых перевозок и прогона вьючных, верховых животных и скота через железнодорожные пути, выпаса скота в полосе отвода железных дорог»; влечет предупреждение или штраф в размере пяти месячных расчетных показателей (МРП).

Уштобинская дистанция пути ПЧ-45 обслужи-

живает железнодорожные пути двух областей, в частности в области Жетысу 380 км и Алматинской области 20 км. Профилактическая работа и разъяснительные беседы с населением близлежащих сел и учениками школ ведется постоянно, организуем работу по ознакомлению населения с «Правилами выпаса и прогона скота вблизи железной дороги». Регулярно печатаются обращения к населению через СМИ, проводятся рейды совместно с работниками линейной полиции. Благодаря чему травматических случаев с посторонними людьми в этом году на нашей территории не допущено.

Уважаемые граждане, берегите свою жизнь и здоровье, берегите себя и своих близких! Поэтому, строго соблюдайте меры безопасности при нахождении в зоне повышенной опасности железнодорожного транспорта, выпаса скота вблизи полосы отвода, по соблюдению правил проезда и перехода через железнодорожные пути.

Асхат БАЙТУЛАКОВ,
заместитель начальника
Уштобинской дистанции пути ПЧ-45

Нельзя переходить и перебегать железнодорожный путь в неустановленных местах, особенно перед приближающимся составом или локомотивом. Железнодорожный путь не предназначен для времяпрепровождения детей или других посторонних людей, за этими «играми» стоят человеческие жизни. Поэтому, особенно, сейчас во время летних каникул не оставляйте своих детей без присмотра. Следите, чтобы ваши дети не оказались вдоль железнодорожной линии.

Также острой проблемой в путевом хозяйстве является то, что при приближении поездов к железнодорожным переездам,

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІҢ ІІІ СПАРТАКИАДАСЫ

ОН СПОРТ ТҮРІ БОЙЫНША СЫНҒА ТҮСТІ

Облыстық спорт басқармасы баспасөз қызметінің хабарлауынша, Жетісу облысының орталығы Талдықорған қаласында екі күн бойы өткен мемлекеттік қызметшілердің ІІІ спартакиадасының бағдарламасы бойынша облыс аумағының 8 ауданынан, 2 қаласынан бас қосқан 1000-ға жуық мемлекеттік қызметшілері және облысымыздағы барлық құқық қорғау органдарының командалары жарыс жолына шығып, жүлделі орындар үшін бәсекеге түсті.

Спартакиада бағдарламасы қатысушылар шағын футбол, волейбол, қазақ күресі, үстел теннисі, суда жүзу, тоғызқұмалақ, шахмат, арқан тартыс, 3x3 баскетбол және бильярд бойынша күш сынасып, мықтыларды анықтады.

Қызықты әрі тартысты өткен екі күндік жарыс қорытындысында мемлекеттік қызметшілер арасында Жетісу облысы әкімдігінің командасы жеңімпаз атанды. Жүлделі 2 орынға Талдықорған қаласының әкімдігі, Алакөл ауданының әкімдігі үшінші орынға көтерілді.

Құқық қорғау органдары командаларының арасында ҰҚК Жетісу облысы бойынша департаментінің командасы бас жүлдеге ие болды. Екінші орынды Жетісу облысының полиция департаментінің командасы еншіледі. Үшінші орынға мамандандырылған күзет қызметі басқармасы табан тіреді.

Жүлдегер командалар диплом, медаль және кубокпен марапатталды.

Спартакиада қорытындысы бойынша Жетісу облысының үздіктері Республикалық спартакиадаға қатысу мүмкіндігіне ие болды.

Ш. ХАМИТОВ.

Фото авторы: Диас Мұхаметшәріп

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫ ҮШІН

БІЗ ЕСІРТКІГЕ ҚАРСЫМЫЗ!

Бүгінгі күні жалпы қоғамның негізгі мәселелерінің бірі — есірткі. Ұқылым заманнан бері адамзат баласы осы індетпен күресіп келеді. Қазіргі таңда есірткіге қарсы күрес жүргізу үшін дүние жүзі мемлекеттері аянып жатқан жоқ. Соның ішінде Қазақстан да есірткіге қарсы күресте мемлекеттік саясат жүргізіп, нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрестің бағдарламасын іске асыруда.

Нашақорлық — әлеуметке ортақ проблема, қоғамның дерті. Есірткі — баланың көңіл-күйін, сана-сезімін, мінез-құлқын бұзатын қауіпті, тыйым салынған химиялық зат. Есірткінің басты қауіптілігі — олардың барлығы тәуелділікті тудырады. Ол адамның есін алып, құмарлық жиілігіне ұшыратады, есірткісіз өмір сүре алмайтын соқыр құлына айналдырады.

Осылайша есірткінің зияны нашақордың жақын ортасына да таралады. Оның өзі ақша таба алмайтындықтан және есірткі арзан емес болғандықтан, олар ақшаны кез-келген жолмен, тіпті заңсыз жолмен алуға мәжбүр. Содан кейін үйден ақша, заттар мен құндылықтар жоғала бастайды. Сонымен қатар, дозаны уақытында қабылдамаған нашақор агрессивті болып, айналасындағыларға қауіп төндіреді.

Жастар арасындағы есірткіге әуестік көбінде білместіктен басталады. Нәтижесінде есірткіге ағзаның тәуелділігі қалыптасады. Сондықтан әрбір ата-ана бала тәрбиесіне асқан жауапкершілікпен қарап, отбасындағы тәрбие құндылығын арттыру арқылы ұрпағына зиянды әрекеттер туралы кеңінен ақпарат беріп, салауатты өмір салтын ұстанудың маңызын түсіндіріп отырғаны абзал.

Қазіргі қоғамда нашақорлық проблемасы денсаулық сақтау үшін де, жалпы қоғам үшін де өзекті мәселелердің бірі болып табылады. Салауатты өмір салтын насихаттау, кез-келген есірткіден бас тарту маңызды міндет болып табылады. Осы тұрғыда біздің өңірімізде де пәрменді шаралар ұйымдастырылып келеді. Жастарды есірткіден бойын аулақ ұстап, шыныққан шымыр болып өсуі үшін, спорттың әр түрлерімен шұғылдануға тартып, салауатты өмір салтын ұстануға жұмылдыру мақсатында көптеген бұқаралық шаралар өткізілуде.

Облыстық спорт басқармасы баспасөз қызметінің хабарлауынша, сондай шаралардың аясында

бұрнағы күні Талдықорған қаласында облыстық спорт басқармасы мен полиция департаментінің қолдауымен «Жастар» спорт сарайының алаңында «Спорт — есірткіге қарсы» ұранымен кең ауқымды таңғы жаттығулар өткізілді. Аталмыш іс-шара балаларды салауатты өмір салтына баулу және есірткіге қарсы күрестің маңыздылығын түсіндіру мақсатында ұйымдастырылды. Жаттығуға 150-ге жуық адам қатысты.

Таңғы жаттығуды джиу-джитсу спорт түрінен халықаралық дәрежедегі спорт шебері Самат Сарсенұлы жүргізді. Мұндай бұқаралық шаралар облысымыздың аумағында бір ай көлемінде жалғасын табатын болады.

Өз тілшіміз.

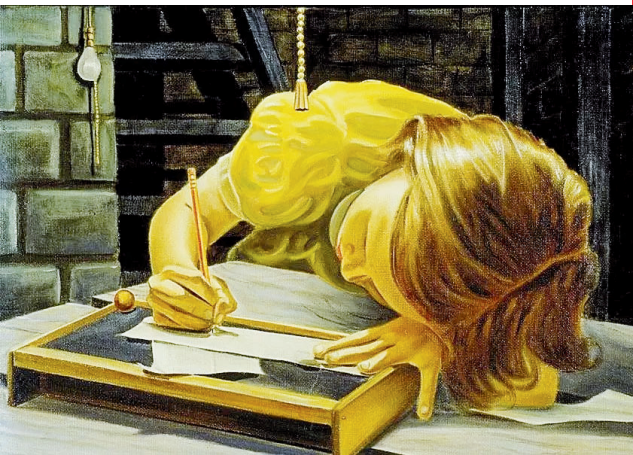
КҮЛКІЛІ

«ПРЕЗИДЕНТ АҚШАМНЫҢ
ЖАРТЫСЫН ҰРЛАП АЛДЫ»

Бала кезіңізде хат жазушы ма едіңіз? Ең қызық деп танитыныңыз бар ма?

Алты жасар Хельга Хилтунен есімді фин қызы Рождество қарсаңында Құдайға хат жазыпты. Хатында 100 марка сыйға таруын сұраған екен. Финляндияда мекенжайы қате көрсетілген хатты ашу құқығы тек ел президентіне берілген. Сөйтіп, "Құдай мырзаға" деп жазылған хат сол кезде ел тізгінін ұстап отырған президент Урхо Калева Кекконенге (1958-1982 жж. басқарған) жеткен.

Кекконен қыздың өтінішін орындауды жөн санап, алайда "мұндай жастағы балаға жартысы да жетеді" деп 50 марка сыйламақ болыпты. Ол Хельгаға ақшаны өз көлігімен барып, табыстауды құп көреді. Кейін канцелярияға Хельгадан тағы хат келіпті. Хатта президенттің көлігіне бүкіл көше қарап тұрғанын жазыпты. Сонымен қатар, Құдайдан ендігері ақшаны президент арқылы беріп жібермеуін сұрапты, себебі "тілеген соманың жартысын президент ұрлап алды" деген екен. "Бала тілі – бал" деген... massaget.kz сайтынан алынды

Папка	↘	Доғал	↘	Гүл алаңы	↗	↘	↘	Дәл	↘	Демалыс бағы	↗	↘	↘	Питерс (диктор)	Зер	Түйісу
↗				Танцор ... (кино)		Шөкір ... (ғалым)	↘ ... Анджелес	↗		Жоржи ...		Заңсыз ақша табушы	↗	Рең		↘
Күмән		Отырқышы		1-ші жақ	↗			Темір «арқан»		... халқым		Ауыз бөлігі	↗		Оп (көпше)	↘
↗		↘	↘	Кіші жүз ханы		Қатерлі ісік		Кіші бауыр	↗	Қамал қабырға			Шамның шынысы	Әділет орны		
Өре	↗			Әбес	↗			Ұмытшақты ауруы	↗			Шай маркасы	↗			
↘	Жедел көшу		Мадақ жыр		Сағым	↗		Радио арна	↗	Ұсақ	Скрипка шебері		Жапан	Лас	↗	
↗			↘	Теріні сылып ал	↘	... банк	↗			Опера әні	↘			Сұлу	↗	
	Пойыз жөндеу орны	↗				Жоғал	Елік	Әдіс-айла	↗	Армян ақшасы		Жүздің жартысы		... офицер	Аттап өту	Нота
	... Жайық	↗					Арт (син)	↘		БҰҰ эксхатшысы	↗			Ождан	↗	↘
↗	↘		Киоск	↗			Жапония		Имек	↗		Сот қағасы	Киноға түсіретін аппарат	Құрдас	↗	
Сан		Сұм	Кір	Сыбаға	... таймс газеті	↗				Қатар	↗		ЖОО (ор.)	Түс		Рухани орын
↗			↘	Нұрлы	↘	Таразы тасы	Аяқ буыны	↗			Нота	... Руссо (әнші)	↘			↘
Шыбын үні		Айыр ағаш	↗			Гектар	↗		Тарихи мерзім	Өркендеу	↘			Қыз ... (ойын)		
↗						Беймаза жан		Ақсақ-...	↗			Ерін шеті		Үстем	Әр-қалай	
Ұялы телефон маркасы		... топыр	Хауа серігі	↗				↘		Қытай ілімі	Батыр	↗	Консерв балық	Аса	↘	
↘	Болашақ ғалым	↘	Құмалақ	↗		Соғым		Көмір	↗			... жа-лаңаш	↘	Ән-...	↗	
↗					Ынжық	↘		Су құсы	↗		Ашуланшақ	Энергия	Ресей патшашы			Күйеу анасы
	... Кармет		Кейуана	↗			Құс атауы		Жануар аты	↘				Ескер	↗	↘
↗			↘	Ықылас		Үлгі	↗			Ара мекені		Күш, қуат		Мұхит	↗	
	Жүде	Жап-...	↗			Мерген		... Сина	↗	Самғату	↗			↘	Сын	Қуыс темір
	Жинақ	Бей...		Дін басы	↗			↘	... тоқпақ! (ертегі)	↗	Жалау	↗	Шаш иірімі		Жады	... түлей
↗		↘	Жолақты хайуан	↗			Джордж ...	↗		Ағылшын «мырзасы»	↗	Тырысқақ	↘		↘	↘
	... Дабі	↗			Нәрсе		Брюс ...		Жылу	↘		Түйе жүні	Ғамзатов	↗		
	Мәдениет үйі		Осы жыл	↗			↘	... Питт (актер)	↗		Каратэ атағы	↗			Амансыз...?	↗
↗					Қызыл жеміс	↗			Химиялық элемент	↗			«Қалың мал» кейіпкер	↗		

Тарату аумағы: Қазақстан Республикасы

Құрылтайшы: Ырым КЕНЕНБАЙ

Баспахана директоры
Бақберген ТУКИБАЕВ

Редакция алқасы:

Гүлнұр БАЙМҰХАН – редактордың орынбасары
Зарина БЫЖЫБЕК – корректор-журналист
Мұрат КҮМІСБЕК – журналист

Бас редактор
Баян ТАҢАТАРОВА

Кезекші редактор: Г. БАЙМҰХАН

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.

Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Офсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42;
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru
Сайты: alatau_gazeti
Газет 07.08.2000 жылдан бастап қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет - жұма күні шығады.

Таралымы 2700
Тапсырыс № 586

Индекс 15534

Меншік иесі

"АЛМАТЫ-БОЛАШАҚ" АҚ